

Uradni list

Evropske unije

L 152

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 57

22. maj 2014

Vsebina

II Nezakonodajni akti

UREDBE

- ★ **Uredba Komisije (EU) št. 548/2014 z dne 21. maja 2014 o izvajanju Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede majhnih, srednjih in velikih transformatorjev** 1
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 549/2014 z dne 21. maja 2014 o določitvi standardnih uvoznih vrednosti za določitev uvozne cene za nekatere vrste sadja in zelenjave 16

SKLEPI

2014/296/EU:

- ★ **Sklep Komisije z dne 22. februarja 2012 o državni pomoči št. SA.29608 (C37/10), ki jo je Madžarska izvedla za dokapitalizacijo banke FHB Jelzálogbank Nyrt (notificirano pod dokumentarno številko C(2012) 1021) ⁽¹⁾** 18

2014/297/EU:

- ★ **Sklep Komisije z dne 15. maja 2013 o državni pomoči SA.33728 (12/C), ki jo Danska namerava izvesti za financiranje nove večnamenske dvorane v Københavnu (notificirano pod dokumentarno številko C(2013) 2740) ⁽¹⁾** 32

Popravki

- ★ **Popravek Uredbe Komisije (EU) št. 750/2013 z dne 29. julija 2013 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L 212, 7.8.2013)** 42

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 548/2014**z dne 21. maja 2014****o izvajanju Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede majhnih, srednjih in velikih transformatorjev**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo ⁽¹⁾, in zlasti člena 15(1) Direktive,

po posvetovanju s Posvetovalnim forumom za okoljsko primerno zasnovo izdelkov,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je izvedla pripravljalno študijo, ki je analizirala okoljske in gospodarske vidike transformatorjev. Študija je bila pripravljena skupaj z deležniki in zainteresiranimi stranmi iz Skupnosti, rezultati pa so javno dostopni. Transformatorji so izdelki, povezani z energijo, v smislu člena 2(1) Direktive 2009/125/ES.
- (2) Študija je pokazala, da je energija v fazi uporabe najpomembnejši okoljski vidik, ki ga je možno obravnavati z zasnovo izdelka. Pri proizvodnji transformatorjev se porabijo znatne količine surovin (bakra, železa, smole, aluminija), toda kaže, da tržni mehanizmi zagotavljajo primerno ravnanje ob koncu življenjske dobe, zato ni potrebno oblikovati s tem povezanih zahtev za okoljsko primerno zasnovo.
- (3) Zahteve za okoljsko primerno zasnovo, določene v Prilogi I, veljajo za izdelke, dane na trg ali v uporabo, ne glede na to, kje so nameščeni. Takšne zahteve zato ne morejo biti odvisne od vrste uporabe izdelka.
- (4) Transformatorji se običajno nabavljajo na podlagi okvirnih sporazumov. V tem smislu se nabava nanaša na dejanje sklenitve pogodbe s proizvajalcem o dobavi določenega števila transformatorjev. Šteje se, da pogodba začne veljati na dan, ko jo podpišejo pogodbene strani.
- (5) Zaradi posebnih funkcij, določene kategorije transformatorjev ne bi smele biti zajete v to uredbo. Poraba energije in možnosti prihrankov takšnih transformatorjev so zanemarljivi v primerjavi z ostalimi transformatorji.
- (6) Zaradi omejitev v zvezi z maso transformatorjev za montažo na steber so zagotovljene regulativne koncesije. Da se preprečijo zlorabe, povezane s transformatorji, ki so proizvedeni posebej za montažo na steber, bi morali ti transformatorji imeti na vidnem mestu napis „Samo za montažo na steber“, da se olajša delo nacionalnih organov za tržni nadzor.

⁽¹⁾ UL L 285, 31.10.2009, str. 10.

- (7) Regulativne koncesije se omogočijo za transformatorje, opremljene z opremo, ki lahko opravlja funkcijo reguliranja napetosti, zato da se v distribucijsko omrežje vključi decentralizirana proizvodnja iz obnovljivih virov. Z dozorevanjem te nastajajoče tehnologije in razpoložljivostjo merilnih standardov za ločevanje izgub, povezanih z osnovo transformatorja, od izgub, povezanih z opremo, ki opravlja dodatne funkcije, bi bilo takšne koncesije treba postopoma ukiniti.
- (8) Zahteve za okoljsko primerno zasnovo za energijsko učinkovitost srednjih transformatorjev in energijsko učinkovitost velikih transformatorjev bi bilo treba oblikovati z vidika harmonizacije zahtev za okoljsko primerno zasnovo teh naprav v celotni Skupnosti. Takšne zahteve bi prispevale tudi k učinkovitemu delovanju notranjega trga in izboljšani okoljski učinkovitosti držav članic.
- (9) Oblikovanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo srednjih in velikih transformatorjev je potrebno tudi zaradi večjega tržnega preboja tehnologij in zasnov, ki izboljšujejo njihovo energijsko učinkovitost. Celotne izgube transformatorjev v EU27 so v letu 2008 znašale 93,4 TWh. Stroškovno učinkovit potencial za izboljšave zaradi učinkovitejših zasnov je bil ocenjen na približno 16,2 TWh na leto v letu 2025, kar ustreza 3,7 Mt emisij CO₂.
- (10) Treba je zagotoviti postopen začetek veljavnosti zahtev za okoljsko primerno zasnovo, da se proizvajalcem zagotovi primeren časovni okvir za spremembo zasnov izdelkov. Pri določitvi časovnih omejitev za izvajanje navedenih zahtev bi bilo treba upoštevati učinke na stroške za proizvajalce, zlasti mala in srednja podjetja, ob hkratnem zagotavljanju pravočasnega doseganja ciljev politike.
- (11) Da se omogoči učinkovito izvajanje uredbe, se nacionalnim regulativnim organom močno svetuje, da upoštevajo učinek minimalnih zahtev za učinkovitost na stroške nabave transformatorjev in dopustijo montažo transformatorjev, ki presegajo zahteve za učinkovitost iz uredbe, kadar koli je to z vidika življenjskega cikla gospodarsko upravičeno, vključno z ustrezno oceno zmanjšanja izgub.
- (12) Zaradi lažjega izvajanja preskusov skladnosti bi morali proizvajalci predložiti informacije v tehnični dokumentaciji iz prilog IV in V k Direktivi 2009/125/ES.
- (13) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega na podlagi člena 19(1) Direktive 2009/125/ES –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta uredba določa zahteve za okoljsko primerno zasnovo za dajanje na trg ali v uporabo transformatorjev minimalne nazivne moči 1 kVA, ki se uporabljajo v prenosnih in distribucijskih omrežjih s frekvenco 50 Hz ali industriji. Ta uredba se uporablja samo za transformatorje, ki so bili nabavljeni po njenem začetku veljavnosti.
2. Ta uredba se ne uporablja za transformatorje, ki so posebej zasnovani in se uporabljajo v naslednjih primerih:
 - merilne transformatorje, posebej zasnovane za uporabo z merilnimi instrumenti, števcji, releji in drugimi podobnimi napravami,
 - transformatorje z nizkonapetostnimi navitji, posebej zasnovane za uporabo z usmerniki za oskrbo z enosmernim tokom,
 - transformatorje, posebej zasnovane za neposredno povezavo s pečjo,
 - transformatorje, posebej zasnovane za objekte na morju in plavajoče objekte na morju;

- transformatorje, posebej zasnovane za objekte za nujne primere,
- transformatorje in avtotransformatorje, posebej zasnovane za železniške napajalne sisteme,
- ozemljitvene transformatorje, tj. trifazne transformatorje za ozemljitev nevtralne točke,
- transformatorje za elektrovleko, montirane na tirno vozilo, tj. transformatorje, povezane z izmeničnim ali enosmernim vodom, neposredno ali preko pretvornika, ki se uporabljajo v fiksnih železniških aplikacijah,
- zagonske transformatorje, posebej zasnovane za zagon trifaznih indukcijskih motorjev, da se preprečijo padci napajalne napetosti,
- preskusne transformatorje, posebej zasnovane za uporabo v vezjih za proizvodnjo posebne napetosti ali toka za preskušanje električne opreme,
- varilne transformatorje, posebej zasnovane za uporabo v opremi za obločno varjenje ali uporovno varjenje,
- transformatorje, posebej zasnovane za uporabo na mestih, kjer je potrebna zaščita pred eksplozijami, in v podzemnih rudnikih ⁽¹⁾,
- transformatorje, posebej zasnovane za globinsko (potopno) uporabo,
- vmesne transformatorje moči do 5 MVA, ki so na obeh straneh priključeni na srednjo napetost,
- velike transformatorje, kjer je dokazano, da za določeno uporabo ni tehnično izvedljivih alternativ, da se izpolnijo zahteve za minimalno učinkovitost iz te uredbe,
- velike transformatorje, ki so namenjeni nadomestitvi na isti fizični lokaciji/objektu, kjer se nahajajo obstoječi veliki transformatorji, kjer te nadomestitve ni možno doseči brez nesorazmernih stroškov, povezanih z njihovim prevozom in/ali montažo,

razen kar zadeva zahteve za informacije o izdelku in tehnični dokumentaciji v Prilogi I, točki 3 in 4.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te uredbe in njenih prilog se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „transformator“ pomeni statičen del naprave z dvema ali več navitji, ki z elektromagnetno indukcijo pretvorijo sistem izmenične napetosti in toka v drug sistem izmenične napetosti in toka, običajno različnih vrednosti in enake frekvence, za namene oddaje električne moči;
2. „majhen transformator“ pomeni transformator, kjer najvišja napetost ne presega 1,1 kV;
3. „srednji transformator“ pomeni transformator, kjer najvišja napetost presega 1,1 kV, ampak ne presega 36 kV, in nazivne moči, ki je enaka ali višja od 5 kVA, vendar nižja od 40 MVA;
4. „velik transformator“ pomeni transformator, kjer najvišja napetost presega 36 kV in nazivne moči, ki je enaka ali višja od 5 kVA, ali nazivne moči, ki je enaka ali višja od 40 MVA, ne glede na najvišjo napetost opreme;
5. „transformator, potopljen v tekočino“ pomeni transformator, kjer so magnetni krog in navitja potopljena v tekočino;
6. „suh transformator“ pomeni transformator, kjer magnetni krog in navitja niso potopljena v izolacijsko tekočino;
7. „srednji transformator za montažo na steber“ pomeni transformator nazivne moči do 315 kVA, ki je primeren za zunanjo uporabo in zasnovan za montažo na podporno strukturo nadzemnih električnih vodov;

⁽¹⁾ Oprema, namenjena za uporabo v potencialno eksplozivnih atmosferah, je zajeta v Direktivo 94/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 100, 19.4.1994, str. 1).

8. „distribucijski transformator z regulacijo napetosti“ pomeni srednji transformator, opremljen z dodatnimi sestavnimi deli znotraj ali izven ohišja transformatorja za samodejno uravnavanje vhodne ali izhodne napetosti transformatorja za regulacijo napetosti pod bremenom;
9. „navitje“ pomeni skupek ovojev, ki tvorijo električni tokokrog in pripadajo eni od transformatorjevih označenih napetosti;
10. „nazivna napetost navitja“ (U_n) pomeni določeno napetost, ki se uporabi ali razvije v prostem teku med priključki navitja brez odceпов ali navitja z odcepi, povezanega z glavnim odcepom;
11. „visokonapetostno navitje“ pomeni navitje z najvišjo nazivno napetostjo;
12. „najvišja napetost opreme“ U_m , ki se lahko uporabi na transformatorskem navitju, pomeni najvišjo efektivno medfazno napetost v trifaznem sistemu, za katero je zasnovano transformatorsko navitje glede na izolacijo.
13. „nazivna moč“ (S_n) pomeni dogovorjeno vrednost navidezne moči, določene za navitje, ki skupaj z nazivno napetostjo navitja določa nazivni tok;
14. „kratkostične izgube“ (P_k) pomeni sprejeto delovno moč pri nazivni frekvenci in referenčni temperaturi, ki se nanaša na par navitij, kadar nazivni tok (odcepní tok) teče skozi linijski priključek (ali linijske priključke) enega od navitij in so priključki drugega navitja v kratkem stiku z vsakim navitjem, pri čemer je vsako navitje, ki je opremljeno z odcepi, na svojem glavnem odcepu, pri drugih navitjih, če obstajajo, pa je tokokrog odprt;
15. „izgube prostega teka“ (P_0) pomeni sprejeto delovno moč pri nazivni frekvenci, ko je v transformator dovedena energija in je sekundarni tokokrog odprt. Uporabljena napetost je nazivna napetost, vzbuja navitje, če je opremljeno z odcepi, pa je na svojem glavnem odcepu;
16. „indeks konične učinkovitosti“ (PEI) pomeni največjo vrednost razmerja med oddano navidezno močjo transformatorja, zmanjšano za električne izgube, in oddano navidezno močjo transformatorja.

Člen 3

Zahteve za okoljsko primerno zasnovo

Za majhne transformatorje, srednje transformatorje in velike transformatorje veljajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo iz Priloge I.

Člen 4

Ocena skladnosti

Ocena skladnosti se opravi z uporabo postopka notranjega nadzora snovanja iz Priloge IV Direktive 2009/125/ES ali postopka sistema upravljanja iz Priloge V navedene direktive.

Člen 5

Postopek preverjanja za namene tržnega nadzora

Pri izvajanju tržnega nadzora iz člena 3(2) Direktive 2009/125/ES organi držav članic izvajajo postopek preverjanja iz Priloge III k tej uredbi.

Člen 6

Okvirne ciljne vrednosti

Okvirne ciljne vrednosti za najbolj učinkovite transformatorje, ki so tehnološko možni v času sprejetja te uredbe, so opredeljene v Prilogi IV.

Člen 7**Pregled**

Najpozneje tri leta po začetku veljavnosti zahtev Komisija pregleda to uredbo z vidika tehnološkega napredka in rezultate pregleda predstavi Posvetovalnemu forumu. Pregled zlasti oceni naslednje vidike:

- možnost določitve minimalnih vrednosti za indeks konične učinkovitosti za vse srednje transformatorje, vključno s tistimi nazivne moči pod 3 150 kVA,
- možnost ločevanja izgub, povezanih z osnovo transformatorja, od izgub, povezanih z opremo, ki opravlja funkcijo reguliranja napetosti, kjer to obstaja,
- ustreznost določitve minimalnih zahtev za učinkovitost enofaznih transformatorjev in majhnih transformatorjev,
- ali so koncesije za transformatorje za montažo na steber in posebne kombinacije napetosti navitij za srednje transformatorje še ustrezne,
- možnost za zajem učinkov na okolje, ki niso povezani s porabo energije v fazi uporabe.

Člen 8**Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 21. maja 2014

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

PRILOGA I

Zahteve za okoljsko primerno zasnov

1. Minimalne zahteve za energijsko učinkovitost srednjih transformatorjev

Srednji transformatorji dosegajo vrednosti najvišjih dovoljenih kratkostičnih izgub in izgub prostega teka ali indeksa konične učinkovitosti (PEI) v tabelah I.1 do I.5, razen srednjih transformatorjev za montažo na steber, ki dosegajo vrednosti najvišjih dovoljenih kratkostičnih izgub in izgub prostega teka v tabeli I.6.

1.1 Zahteve za trifazne srednje transformatorje nazivne moči $\leq 3\,150$ kVA

Tabela I.1: najvišje kratkostične izgube in izgube prostega teka (v W) za trifazne srednje transformatorje, **potopljene ne v tekočino**, z enim navitjem z $U_m \leq 24$ kV in drugim navitjem z $U_m \leq 1,1$ kV.

Nazivna moč (kVA)	Stopnja 1 (od 1. julija 2015)		Stopnja 2 (od 1. julija 2021)	
	Najvišje kratkostične izgube P_k (W) (*)	Najvišje izgube prostega teka P_o (W) (*)	Najvišje kratkostične izgube P_k (W) (*)	Najvišje izgube prostega teka P_o (W) (*)
≤ 25	C_k (900)	A_o (70)	A_k (600)	$A_o - 10\%$ (63)
50	C_k (1 100)	A_o (90)	A_k (750)	$A_o - 10\%$ (81)
100	C_k (1 750)	A_o (145)	A_k (1 250)	$A_o - 10\%$ (130)
160	C_k (2 350)	A_o (210)	A_k (1 750)	$A_o - 10\%$ (189)
250	C_k (3 250)	A_o (300)	A_k (2 350)	$A_o - 10\%$ (270)
315	C_k (3 900)	A_o (360)	A_k (2 800)	$A_o - 10\%$ (324)
400	C_k (4 600)	A_o (430)	A_k (3 250)	$A_o - 10\%$ (387)
500	C_k (5 500)	A_o (510)	A_k (3 900)	$A_o - 10\%$ (459)
630	C_k (6 500)	A_o (600)	A_k (4 600)	$A_o - 10\%$ (540)
800	C_k (8 400)	A_o (650)	A_k (6 000)	$A_o - 10\%$ (585)
1 000	C_k (10 500)	A_o (770)	A_k (7 600)	$A_o - 10\%$ (693)
1 250	B_k (11 000)	A_o (950)	A_k (9 500)	$A_o - 10\%$ (855)
1 600	B_k (14 000)	A_o (1 200)	A_k (12 000)	$A_o - 10\%$ (1080)
2 000	B_k (18 000)	A_o (1 450)	A_k (15 000)	$A_o - 10\%$ (1 305)
2 500	B_k (22 000)	A_o (1 750)	A_k (18 500)	$A_o - 10\%$ (1 575)
3 150	B_k (27 500)	A_o (2 200)	A_k (23 000)	$A_o - 10\%$ (1 980)

(*) Najvišje izgube za nazivne vrednosti v kVA, ki se uvrstijo med nazivne vrednosti v tabeli I.1, se določijo z linearno interpolacijo.

Tabela I.2: najvišje kratkostične izgube in izgube prostega teka (v W) za trifazne **suhe** srednje transformatorje z enim navitjem z $U_m \leq 24$ kV in drugim navitjem z $U_m \leq 1,1$ kV.

Nazivna moč (kVA)	Stopnja 1 (1. julij 2015)		Stopnja 2 (1. julij 2021)	
	Najvišje kratkostične izgube P_k (W) (*)	Najvišje izgube prostega teka P_o (W) (*)	Najvišje kratkostične izgube P_k (W) (*)	Najvišje izgube prostega teka P_o (W) (*)
≤ 50	B_k (1 700)	A_o (200)	A_k (1 500)	$A_o - 10\%$ (180)
100	B_k (2 050)	A_o (280)	A_k (1 800)	$A_o - 10\%$ (252)
160	B_k (2 900)	A_o (400)	A_k (2 600)	$A_o - 10\%$ (360)
250	B_k (3 800)	A_o (520)	A_k (3 400)	$A_o - 10\%$ (468)
400	B_k (5 500)	A_o (750)	A_k (4 500)	$A_o - 10\%$ (675)
630	B_k (7 600)	A_o (1 100)	A_k (7 100)	$A_o - 10\%$ (990)
800	A_k (8 000)	A_o (1 300)	A_k (8 000)	$A_o - 10\%$ (1 170)
1 000	A_k (9 000)	A_o (1 550)	A_k (9 000)	$A_o - 10\%$ (1 395)
1 250	A_k (11 000)	A_o (1 800)	A_k (11 000)	$A_o - 10\%$ (1 620)
1 600	A_k (13 000)	A_o (2 200)	A_k (13 000)	$A_o - 10\%$ (1 980)
2 000	A_k (16 000)	A_o (2 600)	A_k (16 000)	$A_o - 10\%$ (2 340)
2 500	A_k (19 000)	A_o (3 100)	A_k (19 000)	$A_o - 10\%$ (2 790)
3 150	A_k (22 000)	A_o (3 800)	A_k (22 000)	$A_o - 10\%$ (3 420)

(*) Najvišje izgube za nazivne vrednosti v kVA, ki se uvrstijo med nazivne vrednosti v tabeli I.2, se določijo z linearno interpolacijo.

Tabela I.3: popravek kratkostičnih izgub in izgub prostega teka v primeru drugih kombinacij napetosti navitij ali dvojne napetosti na enem ali obeh navitjih (nazivna moč $\leq 3\,150$ kVA)

Eno navitje z $U_m \leq 24$ kV in drugo z $U_m > 1,1$ kV	Najvišje dovoljene izgube v tabelah I.1 in I.2 se povešajo za 10 % v primeru izgub prostega teka in za 10 % v primeru kratkostičnih izgub.
Eno navitje z $U_m = 36$ kV in drugo z $U_m \leq 1,1$ kV	Najvišje dovoljene izgube v tabelah I.1 in I.2 se povešajo za 15 % v primeru izgub prostega teka in za 10 % v primeru kratkostičnih izgub.
Eno navitje z $U_m = 36$ kV in drugo z $U_m > 1,1$ kV	Najvišje dovoljene izgube v tabelah I.1 in I.2 se povešajo za 20 % v primeru izgub prostega teka in za 15 % v primeru kratkostičnih izgub.

Dvojna napetost na enem navitju	V primeru transformatorjev z enim visokonapetostnim navitjem in dvema napetostma na nizkonapetostnem navitju z odcepi se izgube izračunajo na podlagi višje napetosti nizkonapetostnega navitja in so v skladu z najvišjimi dovoljenimi izgubami v tabelah I.1 in I.2. Najvišja razpoložljiva moč pri nižji napetosti nizkonapetostnega navitja se na takšnih transformatorjih omeji na 0,85 nazivne moči, dodeljene nizkonapetostnemu navitju pri višji napetosti.
	V primeru transformatorjev z enim nizkonapetostnim navitjem z dvema napetostma na visokonapetostnem navitju z odcepi se izgube izračunajo na podlagi višje napetosti visokonapetostnega navitja in so v skladu z najvišjimi dovoljenimi izgubami v tabelah I.1 in I.2. Najvišja razpoložljiva moč pri nižji napetosti visokonapetostnega navitja se na takšnih transformatorjih omeji na 0,85 nazivne moči, dodeljene visokonapetostnemu navitju pri višji napetosti.
	Če je na voljo polna nominalna moč, ne glede na kombinacijo napetosti, se lahko izgube, navedene v tabelah I.1 in I.2, povišajo za 15 % v primeru izgub prostega teka in za 10 % v primeru kratkostičnih izgub.
Dvojna napetost na obeh navitjih	Najvišje dovoljene izgube v tabelah I.1 in I.2 se lahko povišajo za 20 % v primeru izgub prostega teka in za 20 % v primeru kratkostičnih izgub za transformatorje z dvema napetostma na obeh navitjih. Izgube so določene za najvišjo možno nazivno moč in ob predpostavki, da je nazivna moč enaka, ne glede na kombinacijo napetosti.

1.2 Zahteve za srednje transformatorje nazivne moči > 3 150 kVA

Tabela I.4: najnižje vrednosti indeksa konične učinkovitosti (PEI) za srednje transformatorje, **potopljene v tekočino**

Nazivna moč (kVA)	Stopnja 1 (1. julij 2015)	Stopnja 2 (1. julij 2021)
	Najnižji indeks konične učinkovitosti (%)	
$3\,150 < S_r \leq 4\,000$	99,465	99,532
5 000	99,483	99,548
6 300	99,510	99,571
8 000	99,535	99,593
10 000	99,560	99,615
12 500	99,588	99,640
16 000	99,615	99,663
20 000	99,639	99,684
25 000	99,657	99,700
31 500	99,671	99,712
40 000	99,684	99,724

Najnižje vrednosti PEI za nazivne vrednosti v kVA, ki se uvrstijo med nazivne vrednosti v tabeli I.4, se določijo z linearno interpolacijo.

Tabela I.5: najnižje vrednosti indeksa konične učinkovitosti (PEI) za **suhe** srednje transformatorje

Nazivna moč (kVA)	Stopnja 1 (1. julij 2015)	Stopnja 2 (1. julij 2021)
	Najnižji indeks konične učinkovitosti (%)	
3 150 < S_r ≤ 4 000	99,348	99,382
5 000	99,354	99,387
6 300	99,356	99,389
8 000	99,357	99,390
≥ 10 000	99,357	99,390

Najnižje vrednosti PEI za nazivne vrednosti v kVA, ki se uvrstijo med nazivne vrednosti v tabeli I.5, se določijo z linearno interpolacijo.

1.3 Zahteve za srednje transformatorje nazivne moči ≤ 3 150 kVA z odcepnimi priključki, ki so primerni za uporabo, medtem ko se dovaja energija ali so pod bremenom za namene prilagajanja napetosti. V to kategorijo so vključeni distribucijski transformatorji z regulacijo napetosti.

Najvišje dovoljene izgube v tabelah I.1 in I.2 se povešajo za 20 % v primeru izgub prostega teka ter za 5 % v primeru kratkostičnih izgub na stopnji 1 in za 10 % v primeru izgub prostega teka na stopnji 2.

1.4 Zahteve za srednje transformatorje za montažo na steber

Ravni kratkostičnih izgub in izgub prostega teka v tabelah I.1 in I.2 se ne uporabijo za transformatorje potopljene v tekočino za montažo na steber nazivne moči med 25 kVA in 315 kVA. Za te posebne modele srednjih transformatorjev za montažo na steber so najvišje dovoljene ravni izgub določene v tabeli I.6.

Tabela I.6: najvišje kratkostične izgube in izgube prostega teka (v W) za srednje transformatorje potopljene v tekočino za montažo na steber

Nazivna moč (kVA)	Stopnja 1 (1. julij 2015)		Stopnja 2 (1. julij 2021)	
	Najvišje kratkostične izgube (W) (*)	Najvišje izgube prostega teka (W) (*)	Najvišje kratkostične izgube (W) (*)	Najvišje izgube prostega teka (W) (*)
25	C_k (900)	A_o (70)	B_k (725)	A_o (70)
50	C_k (1 100)	A_o (90)	B_k (875)	A_o (90)
100	C_k (1 750)	A_o (145)	B_k (1 475)	A_o (145)
160	$C_k + 32\%$ (3 102)	C_o (300)	$C_k + 32\%$ (3 102)	$C_o - 10\%$ (270)

Nazivna moč (kVA)	Stopnja 1 (1. julij 2015)		Stopnja 2 (1. julij 2021)	
	Najvišje kratkostične izgube (W) (*)	Najvišje izgube prostega teka (W) (*)	Najvišje kratkostične izgube (W) (*)	Najvišje izgube prostega teka (W) (*)
200	C _k (2 750)	C _o (356)	B _k (2 333)	B _o (310)
250	C _k (3 250)	C _o (425)	B _k (2 750)	B _o (360)
315	C _k (3 900)	C _o (520)	B _k (3 250)	B _o (440)

(*) Najvišje dovoljene izgube za nazivne vrednosti v kVA, ki se uvrstijo med nazivne vrednosti v tabeli I.6, se določijo z linearno interpolacijo.

2. Minimalne zahteve za energijsko učinkovitost velikih transformatorjev

Minimalne zahteve za energijsko učinkovitost velikih transformatorjev so v tabelah I.7 in I.8.

Tabela I.7: minimalni indeks konične učinkovitosti za velike transformatorje potopljene v tekočino

Nazivna moč (MVA)	Stopnja 1 (1. julij 2015)	Stopnja 2 (1. julij 2021)
	Najnižji indeks konične učinkovitosti (%)	
≤ 4	99,465	99,532
5	99,483	99,548
6,3	99,510	99,571
8	99,535	99,593
10	99,560	99,615
12,5	99,588	99,640
16	99,615	99,663
20	99,639	99,684
25	99,657	99,700
31,5	99,671	99,712
40	99,684	99,724
50	99,696	99,734
63	99,709	99,745
80	99,723	99,758
≥ 100	99,737	99,770

Najnižje vrednosti PEI za nazivne vrednosti v MVA, ki se uvrstijo med nazivne vrednosti v tabeli I.7, se določijo z linearno interpolacijo.

Tabela I.8: minimalni indeks konične učinkovitosti za suhe velike transformatorje potopljene v tekočino

Nazivna moč (MVA)	Stopnja 1 (1. julij 2015)	Stopnja 2 (1. julij 2021)
	Najnižji indeks konične učinkovitosti (%)	
≤ 4	99,158	99,225
5	99,200	99,265
6,3	99,242	99,303
8	99,298	99,356
10	99,330	99,385
12,5	99,370	99,422
16	99,416	99,464
20	99,468	99,513
25	99,521	99,564
31,5	99,551	99,592
40	99,567	99,607
50	99,585	99,623
≥ 63	99,590	99,626

Najnižje vrednosti PEI za nazivne vrednosti v MVA, ki se uvrstijo med nazivne vrednosti v tabeli I.8, se določijo z linearno interpolacijo.

3. Zahteve za navajanje informacij o izdelku

Od 1. julija 2015 so v vsaki dokumentaciji izdelka, vključno s prosto dostopnimi spletnimi stranmi proizvajalcev, zajete naslednje zahteve za navajanje informacij o transformatorjih, vključenih v področje uporabe te uredbe (člen 1):

- (a) informacije o nazivni moči, kratkostičnih izgubah in izgubah prostega teka ter električni moči, ki jo zahteva hladilni sistem pri prostem teku;
- (b) za srednje (kjer je to ustrezno) in velike transformatorje vrednost indeksa konične učinkovitosti in moč, pri kateri se pojavi;
- (c) pri transformatorjih z dvojno napetostjo največja nazivna moč pri nižji napetosti v skladu s tabelo I.3;

- (d) informacije o masi vseh glavnih sestavnih delov transformatorja (vsaj vključno z navitjem, vrsto navitja in materiala v jedru);
- (e) za srednje transformatorje za montažo na steber viden napis „samo za montažo na steber“.

Informacije pod (a), (c) in (d) so tudi na napisni ploščici transformatorja.

4. Tehnična dokumentacija

V tehnično dokumentacijo transformatorjev so vključene naslednje informacije:

- (a) ime in naslov proizvajalca;
- (b) identifikacijska oznaka modela in alfanumerična koda, po kateri se en model razlikuje od drugih modelov istega proizvajalca;
- (c) informacije zahtevane pod točko 3.

Če tehnična dokumentacija ali njeni deli temeljijo na tehnični dokumentaciji ali njenih delih drugega modela, se navede identifikacijska oznaka tistega modela, tehnična dokumentacija pa vsebuje podrobnosti o tem, kako so izpeljane informacije iz tehnične dokumentacije drugega modela, npr. z izračuni ali ekstrapolacijami, vključno s preskusi, ki jih opravi proizvajalec, da preveri opravljene izračune ali ekstrapolacije.

PRILOGA II

Merilne in računske metode**Merilne metode**

Za skladnost z zahtevami te uredbe morajo biti meritve opravljene z uporabo zanesljivega, točnega in ponovljivega merilnega postopka, ki upošteva najnovejše splošno priznane merilne metode, vključno z metodami, določenimi v dokumentih, katerih sklicne številke so bile v ta namen objavljene v *Uradnem listu Evropske unije*.

Računske metode

Metoda za izračun indeksa konične učinkovitosti (PEI) za srednje in velike transformatorje temelji na razmerju oddane navidezne moči transformatorja, zmanjšano za električne izgube v oddani navidezni moči transformatorja.

$$PEI = 1 - \frac{2(P_0 + P_{c0})}{S_r \sqrt{\frac{P_0 + P_{c0}}{P_k}}}$$

Pri tem so:

P_0 izgube prostega teka, izmerjene pri nazivni napetosti in nazivni frekvenci na odcepu, na katerega se nanašajo nazivne vrednosti;

P_{c0} električna moč, ki jo zahteva hladilni sistem pri prostem teku;

P_k izmerjena kratkostična izguba pri nazivnem toku in nazivni frekvenci na odcepu, na katerega se nanašajo nazivne vrednosti, popravljene na referenčno temperaturo;

S_r nazivna moč transformatorja ali avtotransformatorja, na kateri temelji P_k .

PRILOGA III

Postopek preverjanja

Pri izvajanju tržnega nadzora iz člena 3(2) Direktive 2009/125/ES organi držav članic izvajajo naslednji postopek preverjanja za zahteve iz Priloge I.

1. organi držav članic preskusijo samo eno enoto vsakega modela;
2. model je skladen z veljavnimi zahtevami iz Priloge I k tej uredbi, če so vrednosti iz tehnične dokumentacije v skladu z zahtevami iz Priloge I in če izmerjeni parametri ustrezajo zahtevam iz Priloge I znotraj odstopanj pri preverjanju iz tabele 1 te priloge;
3. če rezultati iz točke 2 niso doseženi, se šteje, da model ni skladen s to uredbo. Organi držav članic v enem mesecu po sprejetju sklepa o neskladnosti modela sporočijo vse pomembne informacije, vključno z rezultati preskusov, če je to ustrezno, organom drugih držav članic in Komisiji.

Organi držav članic uporabijo merilne in računske metode iz Priloge II.

Glede na omejitve mase in velikosti pri prevozu srednjih in velikih transformatorjev se lahko organi držav članic odločijo, da bodo postopek preverjanja opravili pri proizvajalcu, preden so dani v uporabo na končni lokaciji.

Dovoljena odstopanja pri preverjanju, določena v tej prilogi, se nanašajo samo na preverjanje parametrov, ki so jih izmerili organi držav članic, in jih proizvajalec ali uvoznik ne sme uporabiti kot dovoljeno odstopanje za določitev vrednosti v tehnični dokumentaciji.

Tabela

Merjeni parameter	Dovoljena odstopanja pri preverjanju
Kratkostične izgube	Izmerjena vrednost ne sme presegati deklarirane vrednosti za več kot 5 %.
Izgube prostega teka	Izmerjena vrednost ne sme presegati deklarirane vrednosti za več kot 5 %.
Električna moč, ki jo zahteva hladilni sistem pri prostem teku	Izmerjena vrednost ne sme presegati deklarirane vrednosti za več kot 5 %.

PRILOGA IV

Okvirne ciljne vrednosti

V času sprejetja te uredbe je bila najboljša razpoložljiva tehnologija na trgu za srednje transformatorje opredeljena kot sledi:

- (a) srednji transformatorji, potopljene v tekočino: $A_o - 20 \%$, $A_k - 20 \%$
- (b) suhi srednji transformatorji: $A_o - 20 \%$, $A_k - 20 \%$
- (c) srednji transformatorji z amorfnim jeklenim jedrom: $A_o - 50 \%$, $A_k - 50 \%$

Razpoložljivost materiala za proizvodnjo transformatorjev z amorfnim jeklenim jedrom se mora še razviti, preden lahko takšne vrednosti izgub štejejo kot minimalne zahteve v prihodnosti.

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 549/2014**z dne 21. maja 2014****o določitvi standardnih uvoznih vrednosti za določitev uvozne cene za nekatere vrste sadja in zelenjave**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode (Uredba o enotni SUT) ⁽¹⁾,

ob upoštevanju Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 543/2011 z dne 7. junija 2011 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 za sektorja sadja in zelenjave ter predelanega sadja in zelenjave ⁽²⁾ ter zlasti člena 136(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izvedbena uredba (EU) št. 543/2011 na podlagi izida večstranskih trgovinskih pogajanj urugvajskega kroga določa merila, po katerih Komisija določi standardne vrednosti za uvoz iz tretjih držav za proizvode in obdobja iz dela A Priloge XVI k tej uredbi.
- (2) Standardna uvozna vrednost se izračuna vsak delovni dan v skladu s členom 136(1) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 ob upoštevanju spremenljivih dnevnih podatkov. Zato bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Standardne uvozne vrednosti iz člena 136 Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 so določene v Prilogi k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 21. maja 2014

Za Komisijo

V imenu predsednika

Jerzy PLEWA

Generalni direktor za kmetijstvo in razvoj podeželja

⁽¹⁾ UL L 299, 16.11.2007, str. 1.

⁽²⁾ UL L 157, 15.6.2011, str. 1.

PRILOGA

Standardne uvozne vrednosti za določitev uvozne cene za nekatere vrste sadja in zelenjave

(EUR/100 kg)		
Oznaka KN	Oznaka tretje države ⁽¹⁾	Standardna uvozna vrednost
0702 00 00	AL	59,1
	MA	39,6
	MK	58,8
	TR	50,7
	ZZ	52,1
0707 00 05	AL	41,5
	MK	36,1
	TR	124,7
	ZZ	67,4
0709 93 10	TR	115,8
	ZZ	115,8
0805 10 20	EG	44,3
	IL	74,1
	MA	45,2
	TR	49,7
	ZA	53,8
	ZZ	53,4
	TR	99,9
0805 50 10	ZA	141,8
	ZZ	120,9
	AR	82,8
0808 10 80	BR	84,5
	CL	97,0
	CN	98,8
	MK	25,2
	NZ	147,1
	US	204,6
	UY	70,3
	ZA	111,9
	ZZ	102,5

⁽¹⁾ Nomenklatura držav, določena v Uredbi Komisije (ES) št. 1833/2006 (UL L 354, 14.12.2006, str. 19). Oznaka „ZZ“ predstavlja „druga porekla“.

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE

z dne 22. februarja 2012

o državni pomoči št. SA.29608 (C37/10), ki jo je Madžarska izvedla za dokapitalizacijo banke FHB Jelzálogbank Nyrt

(notificirano pod dokumentarno številko C(2012) 1021)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2014/296/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi določbami ⁽¹⁾ in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

- (1) 25. marca 2009 je Madžarska odobrila FHB Jelzálogbank Nyrt (v nadaljnjem besedilu: banka FHB ali banka) srednjo-letno državno posojilo v višini 120 milijard madžarskih forintov (HUF) (okoli 410 ⁽²⁾ milijonov EUR) na podlagi sheme likvidnosti za madžarske banke, ki jo je Komisija odobrila 14. januarja 2010 ⁽³⁾. Madžarski organi so 31. marca 2009 dokapitalizirali banko FHB s 30 milijardami HUF (okoli 100 milijoni EUR) prek izdaje novih prednostnih delnic z udeležbo v posebnih dividendah in ene delnice z glasovalno pravico, katerih izdaja je bila odobrena 31. marca 2009 na podlagi sheme jamstev in dokapitalizacije, ki jo je odobrila Komisija ⁽⁴⁾.
- (2) Z dopisi z dne 3. aprila, 13. maja, 14. julija in 11. septembra 2009 je Komisija od madžarskih organov zahtevala informacije v zvezi s pogoji dokapitalizacije. Ti so ji odgovorili z dopisi z dne 24. aprila, 2. junija, 12. avgusta in 9. oktobra 2009.
- (3) Zaradi dvoma o zdravju banke ob dokapitalizaciji je Komisija 19. oktobra 2009 zahtevala, da Madžarska predloži načrt prestrukturiranja banke FHB, ki bo usklajen s sporočilom Komisije o ponovni vzpostavitvi uspešnega poslovanja in oceni ukrepov prestrukturiranja v finančnem sektorju v sedanji krizi na podlagi pravil o državni pomoči ⁽⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o prestrukturiranju). Madžarska je dodatne informacije sporočila 12. in 19. novembra 2009, osnutek načrta prestrukturiranja pa predložila 26. januarja 2010.
- (4) 19. februarja 2010 je banka FHB državi v celoti poplačala znesek dokapitalizacije.

⁽¹⁾ UL C 178, 18.6.2011, str. 7.

⁽²⁾ Na podlagi menjalnega tečaja EUR/HUF (289,63) z dne 15. februarja 2012.

⁽³⁾ UL C 47, 25.2.2010, str. 16.

⁽⁴⁾ UL C 147, 27.6.2009, str. 2.

⁽⁵⁾ UL C 195, 19.8.2009, str. 9.

- (5) Z dopisoma z dne 24. in 25. marca 2010 je Madžarska predložila dodatne informacije Komisiji. Banka FHB je na redni skupščini delničarjev 21. aprila 2010 odločila o plačilu obresti državi za dokapitalizacijo, nato pa je Komisija z dopisom z dne 22. aprila 2010 zahtevala informacije.
- (6) Komisija je z dopisoma z dne 2. junija in 1. oktobra 2010 zahtevala dodatne informacije. Madžarski organi so te informacije sporočili z dopisom z dne 11. junija 2010.
- (7) 15. junija 2010 je Madžarska predložila posodobljen načrt prestrukturiranja, ki je bil dopolnjen z dodatnim bistvenim podatkom, predloženim 30. septembra 2010.
- (8) Madžarski organi so z dopisi z dne 18. junija, 28. julija in 5. oktobra 2010 predložili dodatne informacije in Komisijo z dopisom z dne 29. oktobra 2010 obvestili, da je banka FHB plačala obresti za dokapitalizacijo.
- (9) 16. decembra 2010 je Komisija sprejela odločitev o začetku postopka na podlagi člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Pogodba) v zvezi z ukrepi pomoči v korist FHB. Madžarski organi so Komisijo pozneje zaprosili, da svojo odločitev dopolni, saj je bila v nekaterih delih netočna in neažurna. Zato je bila nadomeščena z novo odločitvijo z dne 24. januarja 2011 ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: odločitev o začetku postopka). Z dopisom z dne 24. januarja 2011 je Komisija sporočila madžarskim organom, da bo začela postopek na podlagi člena 108(2) Pogodbe v zvezi z ukrepom pomoči. Odločitev Komisije o začetku postopka je bila v *Uradnem listu Evropske unije* objavljena 18. junija 2011. Komisija je pozvala zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe o ukrepu.
- (10) Z dopisom z dne 2. marca 2011 so madžarski organi predložili svoje pripombe na odločitev Komisije o začetku postopka z dne 24. januarja 2011, s katero je ta sprožila formalni postopek preiskave v zvezi z ukrepom, odobrenim za banko FHB. Njihova stališča so bila dopolnjena s pripombami, ki jih je z dopisom z dne 11. julija 2011 posredovala banka FHB.
- (11) Z dopisom z dne 18. julija 2011 je tretja stran (Magyar Jelzálogbank Egyesület – Združenje madžarskih hipotekarnih bank) predložila Komisiji svoje pripombe na odločitev o začetku postopka.
- (12) Dodatno posodobitev načrta prestrukturiranja in dodatne informacije o poplačilu obresti državi so madžarski organi predložili z dopisom z dne 3. oktobra 2011.
- (13) 15. decembra 2011 je bil podpisan nov sporazum med banko FHB in Madžarsko, po katerem se je banka zavezala državi plačati obresti, za katere sta se prvotno dogovorili s sporazumom o dokapitalizaciji.

II. OPIS UPRAVIČENKE

1.1 UPRAVIČENKA

- (14) Banko FHB je ustanovila Madžarska leta 1997. Država je postopoma odprodala svoj delež v njej. Leta 2003 je bila banka FHB uvrščena na borzno kotacijo v Budimpešti in država je avgusta 2007 zmanjšala svoj večinski delež v njej na le nekaj več kot 4 %.
- (15) Banka FHB je bila prvotno ustanovljena kot hipotekarna banka za spodbujanje uporabe hipotekarnih obveznic. Zavezana je bila strogim pravilom v zvezi z omejenim poslovanjem, zavarovanjem in posebnim nadzorom za zagotavljanje najvišje stopnje varnosti hipotekarnih obveznic. Banka FHB je prvotno smela ponujati samo dolgoročna hipotekarna posojila in poročstva v zvezi z njimi in sklepati nekatere posle z izvedenimi finančnimi instrumenti za kritje svoje pozicije, nastale iz naslova hipotekarnih posojil. Hipotekarne obveznice so bile glavni vir sredstev njene posojilne dejavnosti. Banka je tudi refinancirala hipotekarna posojila, ki so jih podaljšale druge banke.

⁽¹⁾ UL C 178, 8.6.2011, str. 7.

- (16) Leta 2006 je banka FHB predstavila svoj nov strateški načrt širitve bančne dejavnosti in mreže poslovalnic, da bi z vstopom na trg bančnih storitev za prebivalstvo prek FHB Commercial Bank povečala svoje možnosti financiranja in poslovanja. Sčasoma je banka FHB začela tržiti različne vrste posojil prebivalstvu in podjetjem in ponujati storitve vodenja tekočega računa, depozitov in kartičnega poslovanja ter tako širiti svoj nabor bančnih produktov na strani pasive.
- (17) Banka FHB je bančna skupina, ki jo sestavljajo matično podjetje, FHB Mortgage Bank Co. Plc, in njegova hčerinska podjetja v popolni lasti: FHB Commercial Bank Ltd, FHB Service Ltd, FHB Real Estate Ltd in FHB Life Annuity Real Estate Investment Ltd. Dejavna je zlasti na trgu hipotekarnih obveznic. Na njem ima banka FHB 23-odstotni tržni delež (2009) in je drugi največji akter na madžarskem trgu (za banko OTP Bank s 74-odstotnim tržnim deležem). FHB ima 4,6-odstotni tržni delež na trgu hipotekarnih posojil prebivalstvu in 0,6-odstotni delež pri depozitih prebivalstva.
- (18) Ko je bila banka marca 2009 dokapitalizirana, je bila njena skupna bilančna vsota 746,2 milijarde HUF. Na isti datum je bil njen količnik kapitalske ustreznosti (v nadaljnjem besedilu: KKU) 10,5 %. Z dokapitalizacijo, ki jo je izvedla država, se je njen KKU povečal na 16,1 % na dan 31. december 2009 (izračunan na podlagi madžarskih računovodskih pravil).

1.2 OZADJE

- (19) Madžarska je ena od držav članic, ki jih je finančna kriza še posebno prizadela. Leta čezmerne državne potrošnje ter razmah gradbeništva in zasebne potrošnje, ki sta se napajala iz posojil, so povzročili resno gospodarsko neravnotežje že pred krizo. Zaradi razširjenosti posojil fizičnim osebam v eurih in švicarskih frankih in stalne odvisnosti od zunanjih virov financiranja sta bila država in njen bančni sektor zlasti ranljiva za nihanja vrednosti tečaja madžarskega forinta, ki je v krizi bistveno oslabil.
- (20) Finančna kriza je prizadela Madžarsko do te mere, da so ji Mednarodni denarni sklad (v nadaljnjem besedilu: MDS), Evropska unija (v nadaljnjem besedilu: EU) in Svetovna banka v novembru 2008 morali zagotoviti nujna posojila za pomiritev napetosti na finančnih trgih v državi.
- (21) Na resno motnjo v madžarskem gospodarstvu, ki jo je povzročila kriza, se je madžarska vlada odzvala z uvedbo številnih ukrepov v podporo finančnemu sektorju, ki so bili skupno financirani iz paketa sredstev MDS/EU/Svetovne banke. Ukrepi so zajemali shemo likvidnostne podpore ter shemo jamstev in dokapitalizacije.
- (22) Shema likvidnostne podpore (v nadaljnjem besedilu: shema likvidnosti), vzpostavljena z madžarskim zakonom o javnih financah, zagotavlja likvidnost s posojili finančnim institucijam. Komisija jo je odobrila 14. januarja 2009 ⁽¹⁾ in nato večkrat podaljšala njeno trajanje, nazadnje do 31. decembra 2011 ⁽²⁾.
- (23) Z odločitvijo z dne 12. februarja 2009 ⁽³⁾ je Komisija odobrila madžarsko shemo jamstev in dokapitalizacije. Na tej podlagi je Madžarska lahko vpisala prednostne delnice, ki se v bankah štejejo za kapital prvega reda. Dokapitalizacijski del sheme je bil že večkrat podaljšán, nazadnje do 31. decembra 2011.
- (24) Po shemi jamstev in dokapitalizacije morajo madžarski organi, če dokapitalizacija preseže 2 % tveganju prilagojene aktive banke (v nadaljnjem besedilu: TPA), o tem najprej obvestiti Komisijo in pripraviti podrobno oceno, zakaj naj se taka banka še šteje za v osnovi zdravo. Če Komisija ne sprejme ocene, da je banka v osnovi zdrava, je mogoče dokapitalizacijo vseeno izvesti, vendar je treba povečati obresti, da se upošteva večje tveganje, načrt prestrukturiranja pa je treba Komisiji predložiti v šestih mesecih od dokapitalizacije.

Razlogi za težave FHB

- (25) Finančna kriza je Madžarsko resno prizadela, kar je poleg drugih notranjih problemov bančnega sektorja še poslabšalo stanje za madžarske banke.

⁽¹⁾ UL C 47, 25.2.2010, str. 16.

⁽²⁾ UL C 236, 12.8.2011, str. 1.

⁽³⁾ UL C 147, 27.6.2009, str. 2.

- (26) Banka FHB je potrebovala državno podporo, ker njeno matično podjetje, v nasprotju s številnimi drugimi madžarskimi bankami, ni bilo iz euroobmočja in zato ni mogla pridobiti poceni financiranja, ki ga je ponujala Evropska centralna banka (v nadaljnjem besedilu: ECB). Instrumenti ECB, vključno z različnimi repo instrumenti, so bili v euroobmočju na voljo od jeseni 2008. Narodna banka Madžarske je v začetku leta 2010 vzpostavila svoj instrument, vendar pa je ta povečal dostopnost le do financiranja v madžarskem forintu in ne euru, kar je bilo po navedbah banke FHB ključno v najhujšem primežu krize ⁽¹⁾.
- (27) Po navedbah madžarskih organov je bilo banko FHB treba dokapitalizirati za zagotavljanje njene solventnosti in v protitež likvidnostnim težavam, s katerimi se je soočal ves bančni sektor na Madžarskem.

III. OPIS UKREPOV POMOČI

- (28) Ukrepa pomoči, ki ju je Madžarska odobrila za banko FHB in sta opisana v odločitvi Komisije o začetku postopka z dne 24. januarja 2011, zajemata:
- srednjeročno državno posojilo na podlagi sheme likvidnosti v višini 120 milijard HUF (približno 410 milijonov EUR), odobreno 25. marca 2009, z datumom zapadlosti 11. november 2012,
 - dokapitalizacijo v višini 30 milijard HUF (približno 100 milijonov EUR) v obliki izdaje novih prednostnih delnic z udeležbo v posebnih dividendah in ene delnice z glasovalno pravico, odobreno 31. marca 2009 na podlagi sheme jamstev in dokapitalizacije.
- (29) S sporazumom o dokapitalizaciji med Madžarsko in banko FHB je bila določena formula za izračun obrestne mere za te delnice, ki se državi izplača v obliki dividend in znaša 10,49 %, kar je v skladu z obrestno mero za banke, ki so v osnovi zdrave, določeno s shemo jamstev in dokapitalizacije. Dokapitalizacija je bila 9 % TPA banke FHB, kar je nad 2-odstotnim pragom, določenim s shemo jamstev in dokapitalizacije, do katerega se institucije upravičenke še štejejo za v osnovi zdrave. Ker o ukrepu ni bila uradno obveščena pred njegovim izvajanjem, Komisija ni imela priložnosti preveriti, ali naj se banka šteje za v osnovi zdravo po shemi jamstev in dokapitalizacije ali ne. Kadar se po shemi jamstev in dokapitalizacije šteje, da upravičenka v osnovi ni zdrava, je treba pripraviti načrt prestrukturiranja, obrestna mera pa mora odražati dejstvo, da banka v osnovi ni zdrava in biti večja od obrestne mere za v osnovi zdravo banko.
- (30) Banka je v tem obdobju uspešno kljubovala težavam, saj je bila njena kapitalska pozicija trdna (KKU v višini 10,5 % marca 2009), agencija za ocenjevanje kreditne sposobnosti Moody's Investors Service (v nadaljnjem besedilu: Moody's) pa ji je podelila oceno Baa3, kar je še vedno v naložbenem razredu. Februarja 2010, manj kot devet mesecev po dokapitalizaciji, je banka odkupila od države prednostne delnice z udeležbo v posebnih dividendah.
- (31) Banka je sklenila, da bo dokapitalizacijo odplačala na podlagi pregleda tekočega in pričakovanega KKU, in sicer ob upoštevanju makroekonomske napovedi, ki jo je uporabila pri načrtovanju za leto 2010, ter napovedi obsega poslovanja, stanja in podatkov o tveganju iz svojega finančnega načrta za leto 2010. Pregled je pokazal, da je bila kljub globalni finančni krizi banka ob koncu leta v dosti boljšem stanju od pričakovanega ob sklenitvi sporazuma o dokapitalizaciji z Madžarsko v začetku leta 2009.
- (32) Banka FHB je poplačala državo za dokapitalizacijo, ni pa ji plačala kakršnih koli obresti, kar je kršitev sporazuma o dokapitalizaciji ⁽²⁾. Vendar pa je banka menila, da prednostne delnice z udeležbo v posebnih dividendah v lasti države ne prinašajo neposredne pravice do izplačila dividend, temveč da njihova prednostna pravica pomeni samo, da je bila banka zavezana plačati zajamčene dividende državi preden izplača dividende na navadne delnice. Glede na dejstvo, da navadni delničarji niso prejeli dividend v obdobju, v katerem je imela država prednostne delnice z udeležbo v posebnih dividendah v svoji lasti, to po mnenju banke pomeni, da ta ni bila dolžna izplačati prednostnih dividend. Poleg tega je banka FHB trdila, da ob objavi dividend za leto 2009 država sploh ni imela v svoji posesti prednostnih delnic z udeležbo v posebnih dividendah, saj jih je banka že pred tem od nje odkupila.

⁽¹⁾ Za podrobnejše pojasnilo težav banke FHB glej uvodno izjavo 39 in naprej odločitve o začetku postopka z dne 24. januarja 2011.

⁽²⁾ Glej drugo alineo uvodne izjave 28 zgoraj.

- (33) Banka FHB je obvestila Komisijo, da je sodelovala v testu izjemnih situacij na ravni EU, izvedenem leta 2010, ki ga je usklajeval Odbor evropskih bančnih nadzornikov v sodelovanju z ECB in madžarskim organom za finančni nadzor. Test izjemnih situacij je bil osredotočen na kapitalno ustreznost, likvidnostna tveganja pa niso bila neposredno preverjena za izjemne situacije. Glede na rezultate testa, opravljenega na podlagi konsolidiranih podatkov na dan 31. decembra 2009, se je za banko FHB priporočalo oblikovanje varnostnih rezerv kapitala prvega reda v višini [več kot 50] (*) milijonov EUR pri 6-odstotnem pragu količnika ustreznosti kapitala prvega reda.
- (34) Z Zakonom CX o dopolnitvi nekaterih zakonov, ki urejajo gospodarstvo in finance, iz leta 2010 (v nadaljnjem besedilu: Zakon CX iz leta 2010), ki je začel veljati 21. avgusta 2010, je Madžarska dopolnila Zakon CIV o stabilnosti sistema finančnega posredovanja iz leta 2008 (v nadaljnjem besedilu: zakon o stabilizaciji). Z zakonom CX iz leta 2010 je bila za nazaj ustvarjena pravna podlaga za zahtevek Madžarske zoper banko FHB za obresti v zvezi z dokapitalizacijo, čeprav Madžarska v trenutku skupščine delničarjev banke, na kateri se je odločalo o plačilu dividend, več ni bila njena delničarka.
- (35) 28. oktobra 2010 sta Madžarska in banka FHB podpisali sporazum, po katerem se je banka FHB zavezala tej plačati obresti v višini 890 milijonov HUF za dokapitalizacijo in zamudne obresti v višini 11 726 786 HUF.
- (36) Vrednost obresti je bila domnevno določena na podlagi pogojev sheme likvidnosti. Madžarski organi so trdili, da so bila sredstva za dokapitalizacijo zagotovljena iz istega vira kot za likvidnostno podporo v obliki posojila in da bi zato morale biti obresti za dokapitalizacijo in likvidnostno podporo enake. S kapitalom je banka FHB lahko začela razpolagati 6. maja 2009, poplačan pa je bil 19. februarja 2010. Obrestovan je bil po isti obrestni meri kot za posojilo v višini okoli 400 milijonov EUR. Po informacijah, ki jih je sporočila Madžarska, je bila povprečna izračunana obrestna mera med 3,79 % in 4,08 % mesečno, medtem ko so se dejanske obresti obračunale tedensko. Po informacijah, ki so jih sporočili madžarski organi, je bila skupna vsota obresti v višini vrednosti 890 milijonov HUF plačana ob koncu leta 2010.
- (37) Zamudne obresti so bile zaračunane v skladu z referenčno obrestno mero za Madžarsko v višini 5,97 %, kot jo je objavila Komisija ⁽¹⁾, povečano za 100 bazičnih točk. Zamudne obresti so bile izračunane za obdobje med 21. avgustom 2010, ko je začel veljati dopolnjeni zakon o stabilizaciji, in 28. oktobrom 2010, ko je bil podpisan omenjeni sporazum.
- (38) 15. decembra 2011 sta Madžarska in banka FHB sklenili nov sporazum, po katerem se je ta zavezala državi plačati skupaj 10,49 % skupnega zneska dokapitalizacije (to pomeni, da je skupni znesek plačila 2 491 742 522 HUF). Po tem novem sporazumu se je banka FHB tako zavezala državi do 31. decembra 2011 plačati dodatni znesek v višini 1 601 742 552 HUF, izračunan tako, da se od skupnega zneska obresti v višini 890 milijonov HUF, omenjenega v uvodni izjavi 36 zgoraj, odštejejo obresti, ki so že bile plačane 28. oktobra 2010.

IV. NAČRT PRESTRUKTURIRANJA

- (39) 30. septembra 2010 je Madžarska predložila posodobljen načrt prestrukturiranja banke FHB Komisiji. Dodatne informacije o načrtu prestrukturiranja so bile Komisiji predložene z dopisom z dne 3. oktobra 2011. Glavni vidiki načrta prestrukturiranja so že opisani v odločitvi Komisije o začetku postopka. Dodatni elementi so bili predloženi 3. oktobra 2011 in so opisani v oddelkih 4.1 do 4.3.

(*) Zaupne informacije

⁽¹⁾ UL C 14, 19.1.2008, str. 6 in „Izhodiščne obrestne mere (od 1.7.2008, EUR 27), izračunane v skladu s Sporočilom Komisije z dne 19.1.2008“, ki je na voljo na: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

4.1 SPOSOBNOST PREŽIVETJA

- (40) Leta 2010 sta bila mednarodno in domače gospodarsko okolje precej težka, čeprav se je že kazalo izboljšanje. Leta 2010 je donosnost madžarskega bančnega sektorja močno zaostajala za letom pred tem. Z Zakonom XC iz leta 2010, ki je začel veljati 13. avgusta 2010, je madžarska vlada uvedla posebni davek na finančne ustanove, prek katerega je zbrala skupno 187 milijard HUF, ki so ga večinoma plačale posojilne institucije.
- (41) Povpraševanje prebivalstva po posojilih se je med letom 2010 zelo zmanjšalo, hkrati pa je ponudba oslabela zaradi neugodnih sprememb regulativnega okolja in tržnih razmer. Posojanje podjetjem, gledano na sektor v celoti, je ravno tako trpelo, čeprav so nekatere banke, vključno z banko FHB, razširile svoje poslovanje s podjetji.
- (42) Najpomembnejša dogodka v zvezi s poslovanjem in finančnimi rezultati banke FHB sta bila njen prevzem Allianz Commercial Bank Ltd (v nadaljnjem besedilu: banka Allianz) in sklenitev dolgoročnega sporazuma o strateškem sodelovanju med Allianz Hungaria Insurance Co. Ltd. (v nadaljnjem besedilu: zavarovalnica Allianz Madžarska) in banko FHB. Prevzem je bil zaključen 30. septembra 2010. Hkrati je banka FHB sprožila projekt povezovanja za združitev banke Allianz in banke FHB Commercial Bank ter za racionalizacijo in optimizacijo poslovanja celotne skupine (mreže podružnic, distribucijskih kanalov, portfelja izdelkov, dejavnosti informacijske tehnologije, organizacijske strukture in človeških virov itd.).
- (43) Prevzem je imel pozitiven učinek na neto dobiček skupine FHB leta 2010, saj so enkratne postavke v zvezi s prevzemom izravnale negativni učinek posebnega davka na banke, izgube na portfelju posojil in rast stroška financiranja. Skupni dobiček banke FHB je leta 2010 bil 11,2 milijarde HUF, kar je 58,9 % več kot leta 2009.
- (44) S prevzemom banke Allianz se je bistveno povečalo število računov prebivalstva in podjetij pri banki FHB, in sicer z [...] decembra 2009 na [...] decembra 2010 (+[...] %). Vendar pa se zaradi velikega števila mirujočih računov znesek depozitov ni povečal temu sorazmerno, ampak se je povečal z [...] milijard HUF decembra 2009 na [...] milijard HUF decembra 2010 (+[...] %). Tržni delež banke FHB se je na trgu depozitov prebivalstva povečal z [...] % na [...] %, na trgu depozitov podjetij pa z [...] % na [...] %. S prevzemom banke Allianz se zato poveča delež depozitov v kolaču financiranja banke FHB in zmanjša znesek hipotekarnih obveznic z [...] milijard HUF leta 2010 na [...] milijard HUF leta 2011.
- (45) Banka FHB je napovedala, da na podlagi ocenjene konsolidirane bilance in izkaza poslovnega izida za leto 2011 pričakuje, da bo njen KGU decembra 2011 okoli [...] %. Ta napoved upošteva dodatno plačilo Madžarski v zvezi z dokapitalizacijo iz marca 2009, ki je bilo izvedeno po sporazumu z Madžarsko 15. decembra 2011.

4.2 PORAZDELITEV BREMENA

- (46) Za dokapitalizacijo v višini 30 milijard HUF je banka FHB oktobra 2010 plačala obresti v višini 890 milijonov HUF. Obrestovana je bila po isti obrestni meri kot za posojilo v višini 120 milijard HUF, oziroma po povprečni obrestni meri med 3,79 % in 4,08 % mesečno.
- (47) Po novem sporazumu, ki sta ga 15. decembra 2011 podpisali banka FHB in Madžarska, se je ta zavezala državi plačati skupne obresti v višini 2 491 742 552 HUF, kar je enako 10,49 % zneska dokapitalizacije, kot sta se banka in država s sporazumom tudi prvotno dogovorili.

4.3 UKREPI ZA OMEJITEV IZKRIVLJANJA KONKURENCE

- (48) V dodatnih informacijah, sporočenih oktobra 2011, izkrivljanje konkurence ni izrecno obravnavano, razen poudarka, da sta tržna deleža banke FHB pri depozitih prebivalstva ([med 0,7 % in 1,3 %], stanje na dan 31. december 2010 in [med 0,65 % in 1,3 %], stanje na dan 30. junij 2011) in depozitih podjetij ([med 0,4 % in 0,95 %], stanje na dan 31. december 2010 in [med 1 % in 1,35 %], stanje na dan 30. junij 2011) kljub nakupu banke Allianz še vedno omejena.

V. RAZLOGI, KI UPRAVIČUJEJO ZAČETEK FORMALNEGA POSTOPKA

- (49) Komisija je začela formalni postopek preiskave, ker je menila, da glavne predpostavke, na katerih slonita načrt prestrukturiranja in napoved poslovnega rezultata banke FHB, niso bile zadosti utemeljene in niso upoštevale, da je banka FHB pred tem kupila banko Allianz. Poleg tega je Komisija izrazila dvom o dolgoročni sposobnosti preživetja banke FHB, glede na njeno visoko izpostavljenost do medbančnih virov financiranja in trga nepremičnin na Madžarskem.
- (50) Glede na nizke obresti za dokapitalizacijski kapital, plačane državi oktobra 2010 (ki ustrezajo povprečni obrestni meri med 3,79 % in 4,08 %, kot je ta določena s shemo likvidnosti), je Komisija ob tem izrazila dvom tudi o zadostnosti prispevka lastnih sredstev banke k njenim naporom za prestrukturiranje. Nakup banke Allianz, ki ga je izvedla banka FHB, in sporazum banke z zavarovalnico Allianz Madžarska je vzbudil dvom tudi o tem, ali je bila pomoč omejena na najnižjo potrebno.
- (51) Nazadnje je Komisija menila tudi, da madžarski organi niso dokazali, da so bili sprejeti zadostni ukrepi za omejitev izkrivljanja konkurence na trgu zaradi državne pomoči, ki jo je prejela FHB, zlasti ob upoštevanju njene strategije širjenja, nedavnega prevzema banke Allianz in dejstva, da so bile obresti, plačane državi za dokapitalizacijo, nezadostne.

VI. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI

- (52) Komisija je 18. julija 2011 prejela pripombe Združenja madžarskih hipotekarnih bank (v nadaljnjem besedilu: združenje). Združenje se je v svojih pripombah sklicevalo na obseg krize, ki je prizadela madžarsko gospodarstvo in bančni sektor v letih 2008–2009, in izpostavilo, da je bila izvedba dokapitalizacije banke FHB posledica težkega makroekonomskega okolja zaradi krize. Poseg države v korist banke FHB je bil usmerjen k reševanju resnega tveganja za madžarski sektor hipotekarnih posojil in trg hipotekarnih obveznic. Namreč, zaradi ranljivosti za tečajna nihanja, krepitve tečaja švicarskega franka glede na madžarski forint, zniževanja dohodkov potrošnikov in dviga nezaposlenosti se je kakovost knjigovodskih vrednosti hipotekarnih posojil hitro zelo poslabšala, število „slabih kreditov“ se je povečalo, zmožnosti financiranja bank pa upadle. To je še zlasti veljalo za banko FHB, ki se financira na kapitalskem trgu.

VII. PRIPOMBE DRŽAVE ČLANICE

- (53) Komisija je 2. marca 2011 prejela pripombe madžarskih organov, ki jih je banka FHB z dopisom z dne 11. julija 2011 dopolnila s svojimi pripombami.

7.1 SPOSOBNOST PREŽIVETJA

- (54) V odgovor na dvom Komisije o točnosti predpostavk, na katerih sloni načrt prestrukturiranja banke, madžarski organi trdijo, da finančne napovedi temeljijo na predpostavkah zunanjih strokovnjakov in so skladne z informacijami, ki so jim bile na voljo ob njihovi pripravi. Z vidika zdravja se ne razlikujejo od drugih finančnih načrtov ali napovedi, ki jih je pripravila banka FHB.
- (55) Po navedbah madžarskih organov je zagotovljena dolgoročna sposobnost preživetja banke FHB, kar je dokazano z njenim uspehom pri zbiranju sredstev na denarnih in kapitalskih trgih: leta 2009 je banka FHB izdala hipotekarne menice in obveznice v višini več kot 60 milijard HUF, zasebni vlagatelji pa so ji posodili skupaj [...].

- (56) Poleg tega madžarski organi trdijo, da podatki v zvezi z depozitnimi računi prebivalstva kažejo, da se je na segmentu depozitov prebivalstva delež banke FHB povečal z [...] % na [...] % leta 2009, napoved za konec leta 2010 pa je [...] %. Tudi število računov prebivalstva in velikost portfelja takih računov se stalno in dinamično povečujeta kljub napovedi tržnega upada. Zato banka in madžarski organi menijo, da napovedi gibanj depozitov in računov prebivalstva niso preveč optimistične.
- (57) Glede likvidnostnega stanja banke FHB je tega mogoče šteti za vzdržno trdnega, med drugim zato, ker mora banka doseči likvidnostne zahteve, ki jih predpišejo agencije za ocenjevanje kreditne sposobnosti. Likvidnost banke je bila trdna tudi v najtežjih obdobjih krize, kar je potrjeno z dopisom guvernerja madžarske centralne banke z dne 19. marca 2009 madžarskemu ministru za finance.
- (58) Nazadnje pa je kakovost premoženja banke v krizi oslabela bolj zaradi makroekonomske situacije Madžarske, upada dohodka na gospodinjstvo, padajoče stopnje zaposlenosti in rasti nezaposlenosti kot pa zaradi trenda rasti vrednosti švicarskega franka glede na madžarski forint. Čeprav je banka FHB sprožila številne sheme, s katerimi naj bi rešila dolžnike v težavah, se bo kakovost portfelja posojil trajno izboljšala zlasti prek gospodarske rasti in izboljšanih kazalnikov gospodarstva. Ekonomske napovedi madžarske centralne banke in vlade za leto 2011 napovedujejo rast bruto domačega proizvoda (v nadaljnjem besedilu: BDP), postopno izboljšanje zaposlenosti in manjšo stopnjo nezaposlenosti, kar bo verjetno bistveno vplivalo tudi na portfelj posojil banke FHB.

7.2 PORAZDELITEV BREMENA

- (59) Pripomba madžarskih organov je, da je banka FHB sklenila sporazume z banko Allianz in zavarovalnico Allianz Madžarska po tem, ko je 19. oktobra 2010 že v celoti poplačala državo za celotno izdano vrednost delnic in odplačala vrednost delnic, izdanih za dokapitalizacijo. Banka FHB je sklenila sporazume s podjetjem Allianz junija in julija 2010, prevzem pa je bil izveden septembra 2010. V tistem trenutku banka FHB v svojih bilancah ni več imela sredstev države. Zato ni možno, da je banka FHB financirala prevzem z dokapitalizacijo, poplačano februarja 2010. Pripravljalne analize in pogovori med FHB in podjetjem Allianz so se začeli šele, ko je bilo državno posojilo že poplačano. Poleg tega je bila nakupna cena, ki jo je banka FHB plačala banki Allianz (ob upoštevanju vrednosti lastnih delnic), okoli 3,3 milijarde HUF, medtem ko je bilo stanje lastniškega kapitala banke Allianz na dan 30. septembra 2010 blizu 14 milijard HUF. Banka FHB zato za prevzem banke Allianz ni potrebovala dodatnega kapitala in posel ni zmanjšal njenega lastniškega kapitala.
- (60) Poleg tega je to, da je bila pomoč omejena na najnižjo potrebno, izkazano z dejstvom, da je KKU banke FHB, ki je leta 2008 bil 11,3 %, dosegel ciljno 12-odstotno vrednost, ki jo je Komisija odobrila v okviru sheme jamstev in kapitala, šele po dokapitalizaciji.
- (61) Madžarski organi ugotavljajo tudi, da banka FHB ni izplačala dividend nekaj let zapored in da je odkupila nazaj le manjši delež svojih delnic glede na celotno vrednost lastniškega kapitala delničarjev. Skladno z omenjenim je ustrezna porazdelitev bremena zagotovljena zaradi nizkega zneska sredstev, ki so bila v preteklih letih vrnjena lastnikom in delničarjem.

7.3 UKREPI ZA OMEJITEV IZKRIVLJANJA KONKURENCE

- (62) Poleg ukrepov za omejitev izkrivljanja konkurence, ki jih omenja Komisija v svoji odločitvi, madžarski organi opozarjajo na dodatne ukrepe v zvezi s shemo jamstev in dokapitalizacije ter sporazumom o dokapitalizaciji med banko FHB in Madžarsko:

— država je upravičena do posebnega veta na plačilo dividend in prevzeme ⁽¹⁾ ter

— banka mora izvajati določene omejitve glede plač, nagrajevanja in ugodnosti za vodstvene delavce do prenehanja deleža Madžarske ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Glej člen 13 zakona o stabilizaciji, točki 25 in 26 Odločbe Komisije (ES) št. 664/2008 in točko 5 sporazuma o dokapitalizaciji.

⁽²⁾ Glej pododdelek e, oddelek 3, člena 8 zakona o stabilizaciji, točko 27(b) Odločbe Komisije (ES) št. 664/2008 in točko 9 sporazuma o dokapitalizaciji.

- (63) Madžarski organi po njihovi razlagi pravil o državni pomoči ugotavljajo, da so omenjeni ukrepi v zvezi z ravnanjem in drugi ukrepi za omejitev izkrivljanja konkurence zavezujoči za banko FHB, oziroma so to bili, dokler je bila država delničarka banke.
- (64) Poleg zgoraj omenjenih ukrepov je banka FHB sprejela še dodatne zaveze, in sicer v točki 3.8 sporazuma o dokapitalizaciji, s katero je določeno, da je dokapitalizacijo treba nameniti za naslednje cilje:
- da banka FHB izvede dokapitalizacijo banke FHB Commercial Bank,
 - da dokapitalizacija prispeva k stabilizaciji madžarskega trga hipotekarnih menic in posojil in se z njo financira razvoj posojilne dejavnosti za prebivalstvo ter mala in srednje velika podjetja,
 - da se z dokapitalizacijo izboljša stabilnost banke FHB in okrepi njena dejavna prisotnost na kapitalnem trgu, kar bo prispevalo k obnovi zaupanja naložbenikov,
 - da banka FHB sodeluje pri konsolidaciji tržnih segmentov, omenjenih zgoraj,
 - da banka FHB optimira svojo strukturo financiranja (strukturo pasive),
 - da banka FHB razširi svoj komplet orodij za boj zoper skrajne učinke makro (tečajnega) tveganja na strani kapitala.
- (65) Nasprotno od dvoma, ki ga je izrazila Komisija, dokapitalizacija banke FHB ni bila namenjena izkrivljanju konkurence prek širitve poslovanja banke FHB Commercial Bank. Dokapitalizacija te banke je bila zaveza, sprejeta s sporazumom o dokapitalizaciji. Osnovna dejavnost banke FHB Commercial Bank, ki je bila tudi podprta z dokapitalizacijo v višini 25 milijard HUF, financirano iz države dokapitalizacije, se ni spremenila. Portfelj posojil podjetjem kaže stalno rast, vendar pa njena stopnja ni večja od prejšnje.
- (66) Po mnenju madžarskih organov navedeno razkriva, da prenačljeno mnenje Komisije o ukrepih za omejitev izkrivljanja konkurence in njena trditev, da so „omenjeni ukrepi zelo omejeni“, nista utemeljena. Zato vztrajajo pri trditvi, da je sporazum o dokapitalizaciji ustrezal merilom, določenim z zakonom o stabilizaciji in zadevnimi sporočili Komisije.

VIII. OCENA POMOČI

8.1 OBSTOJ POMOČI

- (67) Komisija je v svoji odločitvi o začetku postopka z dne 24. januarja 2011 že ugotovila, da dokapitalizacija in likvidnostna podpora v obliki posojila za banko FHB pomenita državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe (¹). Niti Madžarska niti banka FHB nista podali argumentov, ki bi vzbudili dvome o tej ugotovitvi.

8.2 ZAKONITOST POMOČI

- (68) Komisija je v svoji odločitvi o začetku postopka z dne 24. januarja 2011 že navedla, da dokapitalizacija v korist banke FHB ni bila v skladu s pogoji sheme jamstev in dokapitalizacije. Dokapitalizacija ni upoštevala zlasti zahtev, ki jih je treba uporabiti, ko dokapitalizacija preseže 2 % TPA prejemnika. Ukrepi bi bilo zato treba prijaviti Komisiji ločeno v skladu s pogoji sheme jamstev in dokapitalizacije in členom 108(3) Pogodbe.

⁽¹⁾ Glej uvodno izjavo 89 in naprej odločitve o začetku postopka z dne 24. januarja 2011.

- (69) Posledično je Madžarska nezakonito in ob kršitvi člena 108(3) Pogodbe izvedla pomoč v obliki dokapitalizacije v korist banke FHB.

8.3 KOLIČINSKA OPREDELITEV ZNESKA POMOČI

- (70) Glede na ozadje prestrukturiranja banke FHB je treba upoštevati vse ukrepe, ki so bili zanjo odobreni. Zato je za oceno skladnosti treba upoštevati dokapitalizacijo v višini 30 milijard HUF in likvidnostno posojilo v višini 120 milijard HUF.

8.4 ZDRUŽLJIVOST POMOČI

8.4.1 Pravna podlaga

- (71) Kot je že navedeno v odločitvi Komisije z dne 24. januarja 2011, Komisija glede na posebne okoliščine na finančnih trgih meni, da se omenjeni ukrepi lahko presojujejo z uporabo člena 107(3)(b) Pogodbe, v katerem je navedeno: „Kot združljivo z notranjim trgov se lahko šteje naslednje: [...] pomoč [...] za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice“. Ker Komisija s tem sklepom presoja pomoč, ki jo je prejela banka FHB in njen načrt prestrukturiranja, zato meni, da je primerno, da svojo oceno poda na podlagi sporočil o uporabi pravil o državni pomoči v finančnem sektorju v krizi ⁽¹⁾. Ta bo glede ocene načrta prestrukturiranja banke temeljila zlasti na sporočilu o prestrukturiranju ⁽²⁾.

8.4.2 Skladnost načrta prestrukturiranja

8.4.2.1 Ponovna vzpostavitev dolgoročnega uspešnega poslovanja podjetja

- (72) Komisija v svoji odločitvi o začetku postopka ⁽³⁾ dvomi o zanesljivosti predpostavk, ki jih je v svojih finančnih napovedih uporabila banka FHB. Komisija je ugotovila, da z načrtom prestrukturiranja, ki ga je predložila banka FHB septembra 2010, niso pojasnjeni razlogi za pravilnost uporabljenih predpostavk. Poleg tega, ker se za finančne napovedi zdi, da ne upoštevajo posledice nakupa banke Allianz in sporazuma z zavarovalnico Allianz Madžarska, Komisija ni mogla šteti predstavljenih napovedi za veljavne. Komisija je izrazila dvom tudi o predpostavkah banke, ki slonijo na močni rasti depozitov.
- (73) Poleg tega je bila Komisija zaskrbljena glede dolgoročne sposobnosti preživetja banke v zvezi z njenim poslovnim modelom, ki ga je ocenila za ranljivega za likvidnostne krize zaradi močnega opiranja na medbančne viře financiranja in majhen delež depozitov. Komisija je menila, da v načrtu prestrukturiranja banke, predloženem septembra 2010, niso podane zadostne podrobnosti o vzdržnosti njenega dolgoročnega financiranja, medtem ko izpostavlja vidik kapitala.
- (74) Na podlagi dodatnih informacij o načrtu prestrukturiranja banke, predloženih oktobra 2011, Komisija ugotavlja, da so finančne napovedi, zajete v načrtu prestrukturiranja iz septembra 2010, pripravljene na podlagi trdnih in zanesljivih predpostavk. Posodobljene informacije, vključno z nakupom banke Allianz, kažejo porast depozitov prebivalstva in podjetij pri banki, ki izvira iz računov, pridobljenih od banke Allianz. Ta prevzem podpira predpostavke o rasti depozitov.

⁽¹⁾ Sporočilo Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za podporne ukrepe v korist bank v okviru finančne krize od 1. januarja 2012 dalje, UL C 356, 6.12.2011, str. 7.

⁽²⁾ Sporočilo Komisije o ponovni vzpostavitvi uspešnega poslovanja in oceni ukrepov prestrukturiranja v finančnem sektorju v sedanji krizi na podlagi pravil o državni pomoči, UL C 195, 19.8.2009, str. 9.

⁽³⁾ Glej uvodno izjavo 108.

- (75) Komisija odobrava tudi dejstvo, da rast depozitov prispeva k razpršitvi virov financiranja banke, zmanjšanju relativne uteži hipotekarnih obveznic v njenem kolaču financiranja in zmanjšanju njene odvisnosti od medbančnih virov financiranja. Na podlagi sporočenih informacij se je delež medbančnega financiranja (tj. vsota izdanih obveznic, depozitov bank in dela hipotekarnih obveznic, ki se ne uporablja za refinanciranje posojil), izražen kot odstotek skupne pasive banke, zmanjšal s [35 %–30 %] na dan 31. decembra 2009 na [30 %–25 %] na dan 31. decembra 2010. Rezultat tega uravnoteženja kolača financiranja banke v korist depozitov je, da se je njen povprečni strošek financiranja (izračunan kot vsota izdatkov za obresti na skupno pasivo) izboljšal s [7–6,5] bazičnih točk na dan 31. decembra 2009 na [6–5,5] bazičnih točk na dan 31. decembra 2010. Tudi donosnost sredstev se je izboljšala z [0,90 %–1 %] v letu 2009 na [1,05 %–1,10 %] v letu 2010. Ta pozitiven trend se je potrdil v napovedi banke, ki za donosnost sredstev leta 2014 napoveduje, da se bo ta stabilizirala pri [1,05 %–1,2 %] po osnovnem scenariju in [0,9 %–1,05 %] po scenariju izjemnih situacij. V letu 2014 naj bi donosnost kapitala bila [11 %–13 %] po osnovnem scenariju in [10 %–12 %] po scenariju izjemnih situacij.
- (76) Komisija je v svoji odločitvi o začetku postopku izrazila tudi skrb glede zadostnosti ukrepov, ki so jih v tistem trenutku izvajali madžarski organi v zvezi z izpostavljenostjo banke FHB madžarskemu trg nepremičnin in neugodnim tečajnim gibanjem. Na podlagi informacij, ki jih je Madžarska predložila 9. decembra 2011, pa Komisija pozdravlja dejstvo, da je banka FHB sprejela potrebne ukrepe, da bistveno zmanjša svojo udeležbo na trgu hipotekarnih obveznic ⁽¹⁾. Banka je znatno povečala tudi svoj delež posojil prebivalstvu s [3 %–5 %] leta 2009 na [9 %–11 %] leta 2011. Komisija ugotavlja tudi, da je „posel z banko Allianz“ ⁽²⁾ bistveno prispeval k tem pozitivnim trendom. Glede izpostavljenosti banke neugodnemu tečajnemu gibanju pa se njena zaveza, da bo razširila svoj komplet orodij za boj zoper skrajne učinke tečajnega tveganja na kapitalski strani, lahko sprejme za primerno, da razbliini dvom Komisije ⁽³⁾, ker banki omogoča odpraviti ali zavarovati svoje tečajno tveganje, ki izhaja iz poslovanja v tujih valutah.
- (77) Komisija zato meni, da so v posodobljenem načrtu prestrukturiranja, ob upoštevanju posla z banko Allianz, utemeljene konkretne ciljne ravni finančnih napovedi banke FHB in da načrt prispeva k ponovni vzpostavitvi njene dolgoročne sposobnosti preživetja.

8.4.2.2 Lastni prispevek banke (porazdelitev bremena)

- (78) Komisija pozdravlja dejstvo, da je bil znesek dokapitalizacije že v celoti poplačan državi 19. februarja 2010, tj. v manj kot enem letu, in da je banka poplačala znesek pomoči iz lastnih sredstev. Banka je uporabila svoja sredstva tudi za poplačilo štirih obrokov srednjeročnega državnega posojila, zapadlih v plačilo 11. februarja 2011, 11. maja 2011, 11. avgusta 2011 in 11. novembra 2011.

8.4.2.3 Omejitev stroškov prestrukturiranja, obresti

- (79) Komisija odobrava predčasno poplačilo države za znesek dokapitalizacije. Poleg tega prevzem banke Allianz izboljša likvidnostni profil banke FHB prek večjega zneska depozitov prebivalstva in gospodarstva. Omenjeni prevzem je zato pomemben vidik poslovnega načrta banke in prispeva k njeni dolgoročni donosnosti. Zato pomoč, odobreno banki FHB, ne gre šteti, da je bila uporabljena za razvoj njenega poslovanja v okviru novih dejavnosti, saj sta banki Allianz in FHB prisotni na istem trgu poslovanja s prebivalstvom in gospodarstvom. Zaradi tega Komisija šteje, da je ukrep, ki ga predstavlja prevzem banke Allianz, ki ga je izvedla banka FHB, ustrezen za ohranjanje njene dolgoročne sposobnosti preživetja.
- (80) Komisija ugotavlja tudi, da informacije, ki so jih sporočili madžarski organi, odpravljajo dvom, ki ga je Komisija v svoji odločitvi o začetku postopka z dne 2. januarja 2011 izrazila o tem, ali je bil prevzem banke Allianz v veliki

⁽¹⁾ Obveznosti banke iz naslova hipotekarnih obveznic so se na dan 30. junija 2011 zmanjšale na [365 milijard HUF–350 milijard HUF] (z [435 milijard HUF–445 milijard HUF] na dan 31. decembra 2009), njena bilančna vsota pa je junija 2011 znašala [835 milijard HUF–845 milijard HUF] (v primerjavi z [800 milijard HUF–810 milijard HUF] na dan 31. decembra 2009), medtem ko so se depoziti v istem obdobju povečali (z [60 milijard HUF–65 milijard HUF] leta 2009 na [124 milijard HUF–130 milijard HUF] leta 2011).

⁽²⁾ „Posel z banko Allianz“ se nanaša na prevzem banke Allianz in združitev banke Allianz in banke FHB ter tudi na sporazum o strateškem sodelovanju z zavarovalnico Allianz Madžarska.

⁽³⁾ Glej šesto alinejo uvodne izjave 64 zgoraj.

meri izveden na stroške države. Prezem banke Allianz je bil zaključen 30. septembra 2010, po poplačilu dokapitalizacije državi 19. februarja 2010. Glede neporavnanih zneskov posojila, Komisija pozdravlja dejstvo, da je banka februarja 2011 ⁽¹⁾ že plačala štiri obroke posojila. Ocena Komisije se ne spremeni ob upoštevanju „manjka-jočih“ obresti za dokapitalizacijo, tj. zneska, ki ga banka FHB prvotno ni plačala, ker je bil plačani znesek okoli 1,6 milijarde HUF (uvodna izjava 40), cena, plačana za banko Allianz pa je bila 3,3 milijarde HUF (uvodna izjava 60).

- (81) Glede obresti za ukrepe pomoči Komisija z zadovoljstvom ugotavlja, da sta banka FHB in madžarska vlada dne 15. decembra 2011 sklenili sporazum, po katerem se je ta zavezala državi plačati dodatne obresti v višini 1,6 milijarde HUF. Poleg plačila 890 milijonov HUF, izvedenega oktobra 2010, je skupni znesek plačila Madžarski za dokapitalizacijo banke FHB enak obrestni meri v višini 10,49 % in je skladen s pogoji, določenimi s shemo jamstev in dokapitalizacije.
- (82) Komisija pozdravlja dejstvo, da je banka poplačala državo za dokapitalizacijo v manj kot enem letu (to pomeni, da je bila banka dokapitalizirana 23. marca 2009, država pa poplačana 19. februarja 2010).
- (83) Srednjeročno posojilo, ki ga je prejela banka na podlagi sheme likvidnosti, se v skladu s pogoji, določenimi s shemo likvidnosti, obrestuje po obrestni meri, izračunani po formuli: (i) posebna pravica črpanja MDS (v nadaljnjem besedilu: PPČ) + 345 bazičnih točk ali (ii) 12-mesečna medbančna obrestna mera (v nadaljnjem besedilu: MOM) + 100 bazičnih točk + 123,5 bazičnih točk (kar ustreza povprečni obrestni meri med 3,79 % in 4,08 % mesečno), katera koli od njiju je večja.
- (84) S sporazumom o posojilu je v zvezi s poplačilom srednjeročnega državnega posojila določeno [...], z začetkom 11. februarja 2011. Po informacijah, ki so jih predložili madžarski organi, je banka FHB plačala štiri obroke posojila, zapadle 11. februarja 2011, 11. maja 2011, 11. avgusta 2011 in 11. novembra 2011. Komisija pozdravlja dejstvo, da je banka FHB do zdaj redno in točno poravnala svoje plačilne obveznosti v zvezi s srednjeročnim posojilom. Komisija nima razloga za dvom, da bo posojilo do dospelosti poplačano v celoti in pravočasno.
- (85) Tej oceni pritrjuje dobro poslovanje banke FHB kljub težavam v madžarskem bančnem sektorju in njen razmeroma visok količnik osnovnega kapitala prvega reda (12 % na dan 31. decembra 2008, ki se je po dokapitalizaciji leta 2009 povečal na 16,9 % in je po poplačilu državnega kapitala še vedno visokih 10,5 %). Kapitalska zahteva za madžarske banke je bila v tistem trenutku 8 %. Za razliko od nekaterih drugih bank v enakem položaju, je bila banka FHB sposobna ohraniti svojo trdno kapitalsko stanje (KKU je marca 2009, po poplačilu države za dokapitalizacijo, znašal 10,5 %). Poleg tega je Moody's zadržal oceno njene kreditne sposobnosti na Baa3, kar je še vedno v naložbenem razredu.
- (86) Glede na omenjena dejstva je Komisija prepričana, da je imela banka FHB le začasne težave, ki niso bile temeljne narave. Zato meni, da so bile obresti, ki jih je plačala banka, ustrezne in sorazmerne obrestim, ki jih mora plačati v osnovi zdrava banka.
- (87) Glede na dejstvo, da sposobnosti preživetja banke niso ogrozile tekoče težave Madžarske, Komisija ne bo zahtevala, da se državi plačajo dodatne obresti.
- (88) Poleg tega so bile obresti, ki jih je banka za srednjeročno posojilo plačala državi (glej uvodno izjavo 84), skladne s pogoji, določenimi s shemo likvidnosti. Zato Komisija meni, da so obresti za oba ukrepa pomoči ustrezne.
- (89) Komisija odobrava dejstvo, da banka za leti 2009 in 2010 ni izplačala dividend na svoje navadne delnice. Banka FHB je glede plač, nagrajevanja in ugodnosti za vodstvene delavce uvedla določene omejitve do prenehanja deleža Madžarske.

⁽¹⁾ V skladu s shemo likvidnosti mora banka odplačati znesek posojila v osmih enakih obrokih.

- (90) Komisija zato meni, da je z načrtom prestrukturiranja zagotovljen ustrezen lastni prispevek banke, njenih delničarjev in uprave k stroškom prestrukturiranja.

8.4.2.3 Ukrepi za odpravo izkrivljanja konkurence

- (91) Komisija ugotavlja, da so ukrepi za omejitev izkrivljanja konkurence, zajeti v načrtu prestrukturiranja banke, omejeni. Prvič, strukturni ukrepi se ne izvajajo. Drugič, ukrepi v zvezi z ravnanjem iz načrta prestrukturiranja veljajo le, dokler banka uživa koristi iz naslova državne dokapitalizacije. Tretjič, Komisija pozdravlja dejstvo, da je banka FHB do zdaj redno in točno poravnala svoje plačilne obveznosti glede srednjeročnega posojila. Komisija nima razloga za dvom v sposobnost banke, da posojilo do dospelosti v celoti in pravočasno poplača. Četrto, tržni položaj banke FHB se od prevzema banke Allianz ni bistveno spremenil (tržni delež pred prevzemom [3 %–3,3 %] in [3,4 %–3,6 %] po prevzemu), kar utrjuje zaupanje Komisije, da je njegov učinek na izkrivljanje konkurence omejen.
- (92) Ukrepi v zvezi z ravnanjem so omejeni na naslednje:
- Banka ne bo sledila agresivni poslovni strategiji.
 - Banka ne sme investirati v nove poslovne dejavnosti, razen če te naložbe niso bile odobrene pred podpisom sporazuma o dokapitalizaciji.
 - Banka bi se morala izogibati trženju obstoja državne pomoči.
- (93) Komisija meni, da se drugi ukrepi v zvezi z ravnanjem, ki so povezani z dokapitalizacijo in ki so jih omenili madžarski organi v svojem odgovoru na odločitev o začetku postopka z dne 27. januarja 2011, ne morejo šteti za ukrepe za omejitev izkrivljanja konkurence, ki jo je povzročila pomoč.
- (94) Vendar ob upoštevanju omejene velikosti banke FHB na trgih poslovanja s prebivalstvom in gospodarstvom na Madžarskem (tržni delež [0,9 %–1,08 %] na trgu depozitov prebivalstva in tržni delež [0,5 %–0,9 %] na trgu depozitov podjetij) ter glede na to, da je banka poplačala državna dokapitalizacijska sredstva v manj kot letu od njihove dodelitve, Komisija meni, da je izkrivljanje konkurence omejeno. Poleg tega, glede na dejstvo, da je banka že odplačala štiri obroke srednjeročnega državnega posojila na podlagi sheme likvidnosti, Komisija nima razloga za dvom v banko, da bo ta v celoti in pravočasno poplačala posojilo.
- (95) Poleg tega so obresti, plačane državi, skladne s shemo jamstev in dokapitalizacije in zato ustrezne, kakor se to zahteva v skladu s točko 34 sporočila o prestrukturiranju.

SKLEPNE UGOTOVITVE

- (96) Na podlagi informacij, ki so jih sporočili madžarski organi, in posodobljenega načrta prestrukturiranja banke FHB, kot je določen v oddelku IV tega sklepa, Komisija ugotavlja, da sta podporna ukrepa, izvedena v obliki posojila za likvidnostno podporo in dokapitalizacije, v skladu s členom 107(3)(b) Pogodbe združljiva z notranjim trgov in izpolnjujeta zahteve sporočila o prestrukturiranju v zvezi z dolgoročno sposobnostjo preživetja, porazdelitvijo bremena in ukrepi za zmanjšanje izkrivljanja konkurence.
- (97) Madžarska se je izjemoma strinjala, da se ta sklep sprejme v angleškem jeziku kot edinem verodostojnem jeziku –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Ukrepa, ki zajemata srednjeročno državno posojilo v višini 120 milijard HUF (okoli 410 milijonov EUR), odobreno 25. marca 2009, z datumom zapadlosti dne 11. novembra 2012 in dokapitalizacijo v višini 30 milijard HUF (okoli 100 milijonov EUR) v obliki izdaje prednostnih delnic z udeležbo v posebnih dividendah in ene delnice z glasovalno pravico, odobreno 31. marca 2009, ki ju je Madžarska izvedla v korist banke FHB Jelzálogbank Nyrt, sta v skladu s členom 107(3)(b) Pogodbe o delovanju Evropske unije združljiva z notranjim trgom.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Madžarsko.

V Bruslju, 22. februarja 2012

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik

SKLEP KOMISIJE**z dne 15. maja 2013****o državni pomoči SA.33728 (12/C), ki jo Danska namerava izvesti za financiranje nove večnamenske dvorane v Københavnu***(notificirano pod dokumentarno številko C(2013) 2740)***(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)****(Besedilo velja za EGP)****(2014/297/EU)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo pripombe v skladu z zgoraj navedenim členom ⁽¹⁾, ter ob upoštevanju njihovih pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Danski organi so 7. decembra 2011 po fazi pred priglasitvijo Evropski komisiji priglasili ukrep za financiranje nove večnamenske dvorane v Københavnu. Komisija je glede predlaganega ukrepa prejela dve pritožbi in 21. decembra 2011 danske organe v obliki zahtevka za informacije pozvala, naj pojasnijo vprašanja, navedena v pritožbah. Danski organi so odgovorili 6. februarja 2012.
- (2) V dopisu z dne 22. marca 2012 je Komisija Danski sporočila, da bo glede te pomoči začela postopek v skladu s členom 108(2) Pogodbe.
- (3) Sklep Komisije o začetku postopka preiskave je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe.
- (4) Komisija je prejela pripombe šestih zainteresiranih strani. Posredovala jih je Danski in ji dala možnost odgovora; njene pripombe je prejela v dopisih z dne 26. julija in 15. avgusta 2012.
- (5) Danski organi so dodatna pojasnila predložili decembra 2012 in januarja 2013. Izbrani upravljavec je prav tako predložil dodatna pojasnila januarja 2013. Poleg tega so danski organi na zahtevo pojasnili vprašanja, ki jih je sprožil članek, objavljen v danskem časopisu, v zvezi z večnamensko dvorano.
- (6) Danski organi so z dopisom z dne 6. marca 2013 umaknili nepovratna sredstva regije Hovedstaden (tj. regija glavnega mesta Danske/regija glavnega mesta Københavna) iz priglasitve ⁽³⁾.
- (7) Danski organi so zagotovili jezikovno opustitev in soglašajo, da bo odločitev sprejeta v angleškem jeziku kot verodostojnem jeziku.

2. OPIS UKREPA

- (8) Mesto København namerava zgraditi večnamensko dvorano, ki bo primerljiva z dvoranami v mednarodnem prostoru. Gostila bo lahko glasbene, kulturne in športne prireditve na visoki mednarodni ravni. V tej dvorani bo prostora za 15 000 sedežev.

⁽¹⁾ UL C 152, 30.5.2012, str. 12.⁽²⁾ Glej opombo 1.⁽³⁾ Glej odstavek 13 odločitve o začetku postopka, UL C 152, 30.5.2012, str. 12.

- (9) V Københavnu obstajajo tudi druge dvorane, ki so namenjene predvsem nogometu, vendar danski organi trdijo, da te niso dovolj prilagodljive, da bi v Københavnu pritegnile mednarodne športne, glasbene in zabavne prireditve. Omeniti je treba zlasti „Parken“, stadion v središču Københavna (domače prizorišče FC Københavna, ki se uporablja tudi za velike predstave/koncerte z do 45 000 gledalci). V bližini se nahajajo tudi druge dvorane, na primer v Malmöju na Švedskem.
- (10) Glavni stranki (v nadaljnjem besedilu: stranki), ki sta vključeni v projekt večnamenske dvorane, sta mesto Københavnu in Realdania (zasebna fundacija) ⁽⁴⁾. Tretji akter, By & Havn (v lasti mesta Københavnu (55 %) in danske države (45 %)), bo zagotovil brezplačno pravico do uporabe zemljišča, na katerem naj bi bila zgrajena večnamenska dvorana.
- (11) Po mnenju danskih organov je glede na prejšnje neuspešne poskuse, da bi se večnamenska dvorana zgradila na zasebno pobudo, jasno, da v Københavnu dvorana ne bo zgrajena, če projekt ne bo deležen javnega sofinanciranja.

2.1 FINANCIRANJE GRADNJE DVORANE

- (12) Stranki bosta v skupnem lastništvu vzpostavili „družbo Arena“, katere namen bosta izgradnja in last večnamenske dvorane ter upravljanje sporazuma o upravljanju (upravljanje večnamenske dvorane bo prevzel ločen subjekt, kot je pojasnjeno v nadaljevanju). Izvajalec gradnje bo izbran prek javnega razpisa.
- (13) Ocenjuje se, da bodo skupni stroški načrtovanja in izgradnje večnamenske dvorane znašali približno 1 100 milijonov DKK (148 milijonov EUR) ⁽⁵⁾. Projekt večnamenske dvorane bo financiran z lastniškim kapitalom strank in z zunanjim financiranjem kredita. Vsaka od strank bo za kapital družbe Arena prispevala 325 milijonov DKK (43,7 milijona EUR) (skupaj 650 milijonov DKK), s čimer bosta pridobili po 50 % lastništva. Zunanje financiranje v višini 345 milijonov DKK (46,4 milijona EUR) se bo krilo s posojili po tržnih pogojih z odplačilno dobo 30 let. Odbor Elitefacilitetsudvalget ⁽⁶⁾ bo za financiranje izgradnje večnamenske dvorane prav tako prispeval 15 milijonov DKK (2 milijona EUR).
- (14) By & Havn bo zagotovil pravico do brezplačne uporabe zemljišča, na katerem naj bi bila zgrajena večnamenska dvorana, za prvih 40 let. Po 40 letih bo družba Arena plačevala najemnino po tržnih cenah.

2.2 DELOVANJE IN UPORABA DVORANE:

- (15) Družba Arena bo upravljala sporazum o upravljanju, vendar bo dejansko upravljanje večnamenske dvorane prevzel ločen subjekt, ki bo izbran v odprtem in preglednem postopku javnega naročanja ⁽⁷⁾. Upravljavec bo moral zagotoviti, da bo večnamenska dvorana brez razlikovanja dostopna vsem uporabnikom po tržnih cenah.
- (16) Po razpisnem postopku je danski sektor skupine Live Nation Entertainment pridobil pravico do upravljanja z dvorano za 30 let. Skupina Live Nation Entertainment je največja družba na svetu, ki se ukvarja z glasbenimi in zabavnimi prireditvami v živo, ter na vsakem ozemlju deluje prek lokalnih družb.
- (17) Upravljavec mora za pravico do upravljanja dvorane družbi Arena plačevati letno fiksno določeno najemnino (fiksno določeno plačilo neodvisno od števila prireditev) v višini ⁽⁸⁾[...] ⁽⁸⁾ in spremenljivo najemnino v višini [...]. Poleg tega mora upravljavec v skladu z zakupno pogodbo plačevati [...], s čimer dejansko plačuje vse variabilne stroške dvorane.

⁽⁴⁾ Čeprav si Realdania prizadeva zagotoviti donosnost svojih dejavnosti, pa fundacija ni podjetje, ki skuša doseči največji dobiček, ampak dobrodelna ustanova, ki svojo nalogo opisuje kot: „izboljšati kakovost življenja za skupno dobro z grajenim okoljem“, glej tudi www.realdania.dk.

⁽⁵⁾ Skupni stroški 1 100 milijonov DKK vključujejo obresti na posojila ter indeksacije in plač, predvidenih do leta 2015.

⁽⁶⁾ Elitefacilitetsudvalget je odbor, katerega namen je dvig kvalitete športnih objektov na mednarodno raven s ciljem, da se bodo v njih gostili športni dogodki na mednarodni ravni. Delno ga financira danska država.

⁽⁷⁾ Danski organi so potrdili, da razpisni postopek v zvezi s sporazumom o upravljanju temelji na preglednih, objektivnih in nediskriminatorskih pogojih ter zahtevah, pri čemer je relativna teža vsakega merila določena vnaprej, in da je cena pomemben kriterij pri skupni oceni.

⁽⁸⁾ [...]: za informacije v oklepajih velja obveznost poslovne skrivnosti.

⁽⁹⁾ Letna najemnina za prvo leto izvajanja pogodbenih pogojev je [...] ali drug znesek, ki se določi na podlagi posebne formule, določene v zakupni pogodbi (glej klavzulo 1.1; letna najemnina za prvo leto izvajanja pogodbenih pogojev bo [...] na leto, nato pa se letna najemnina vsako leto prilagodi glede na indeks; glej klavzulo 8 zakupne pogodbe).

- (18) Poleg tega bo imela družba Arena prihodke od parkirišč, danski organi pa so zagotovili, da so bili vsi sporazumi v zvezi s parkirišči dogovorjeni in sklenjeni na podlagi tržnih zakonitosti. Predvideno je, da bo povezava med zunanjim financiranjem in najemnino, ki jo bo plačeval upravljavec, takšna, da bodo prejeti dohodki lahko krili zunanje financiranje.
- (19) Prvih 10 let delovanja bo nacionalna športna zveza DIF ⁽⁹⁾ zagotavljala tudi operativna nepovratna sredstva v višini 5 milijonov DKK (672 000 EUR) letno. V zameno bo imela DIF pravico do uporabe dvorane za mednarodna športna prvenstva in druge športne prireditve. Po mnenju danskih organov naj DIF za uporabo dvorane upravljavcu plačuje tržno najemnino.

2.3 RAZLOGI ZA ZAČETEK POSTOPKA

- (20) Komisija je v odločitvi o začetku formalnih preiskav ugotovila, da na nobeni ravni (izgradnja, upravljanje in uporaba) ni bilo mogoče izključiti selektivne ekonomske prednosti in da je projekt morda prejemal državno pomoč. Poleg tega bi javno sofinanciranje večnamenske dvorane zelo verjetno povzročilo izkrivljanje konkurence ali jo vsaj ogrožalo ter bi vplivalo na konkurenco in trgovino med državami članicami. V navedeni fazi je imela Komisija tudi pomisleke, da bi bilo mogoče predlagani projekt na vseh treh ravneh, na katerih je mogoče dodeliti pomoč (izgradnja, upravljanje in uporaba), šteti za združljivega z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe.

3. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI

- (21) Kot je bilo že omenjeno, je Komisija glede predlaganega ukrepa prejela dve pritožbi, ki obe trdita, da bo projekt večnamenske dvorane izkrivljal ali ogrožal konkurenco na področju prireditvene industrije, zlasti na trgu gostovanja komercialnih srednjih in velikih zabavnih dogodkov v živo, ter vplival na trgovino med državami članicami, saj bo upravljavec konkuriral upravljavcem dvoran v drugih državah članicah.
- (22) Prejete pripombe v korist večnamenske dvorane so poslale zainteresirane strani regije København: (i) Sport Event Denmark (neprofitna organizacija); (ii) Team Danmark (javna samoupravna institucija, odgovorna za celoten razvoj danskega elitnega športa), ter (iii) Horesta in WonderfulCopenhagen (turistični organizaciji).
- (23) Eden od pritožnikov gre v oceni projekta še korak dlje, in sicer trdi, da bi ta predstavljal državno pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgom zaradi svojega izkrivljajočega učinka na konkurenco med mesti za gostovanje komercialnih srednjih in velikih zabavnih dogodkov v živo (tudi v sosednjih predelih Švedske in celo Nemčije), ki bi še povečal nevarnost vertikalnega zapiranja trga [...]. Pritožnik prav tako dvomi o izjavi danskih organov, da bo prišlo le do omejenega prekrivanja z obstoječimi objekti ter da bo večnamenska dvorana privabljala v København dogodke, ki jih ni mogoče izvesti v trenutno obstoječih objektih.
- (24) Drugi pritožnik opozarja tudi na škodljive učinke na konkurenco na področju prireditvenega trga v regiji Öresund, zlasti glede koncertov mednarodnih umetnikov, ter dvomi v pravilnost razpisnega postopka za upravljanje dvorane.
- (25) Po članku v zvezi z večnamensko dvorano, ki je bil objavljen v danskem časopisu, je Komisija prejela nekaj dodatnih pripomb.

4. PRIPOMBE DANSKE

- (26) Danski organi še vedno menijo, da pri predlaganem ukrepu ne gre za državno pomoč, pri čemer se nanašajo na predhodno prakso Komisije, ko se pod nekaterimi pogoji pomoč za infrastrukturo ne razlaga kot državna pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe, in da je treba vprašanje državne pomoči oceniti ločeno za vsako od različnih ravni posebej (lastništvo, upravljanje in uporabniki).
- (27) Danski organi svoje argumente osredotočajo na, po njihovem mnenju, pomanjkanje gospodarske koristi in trdijo, da nobena od strank, ki so vključene v projekt, zaradi javnega sofinanciranja ne bo imela finančnih koristi, bodisi neposrednih ali posrednih.

⁽⁹⁾ DIF je krovna organizacija 61 športnih zvez s skupno več kot 1,6 milijona članov v približno 10 700 športnih društvih. Poleg tega, da je DIF pristojna za elite in rekreativne športe, pa sestavlja tudi danski nacionalni olimpijski komite in je s tem odgovorna za sodelovanje Danske na olimpijskih igrah.

- (28) Če bo ugotovljeno, da projekt večnamenske dvorane vključuje državno pomoč, danski organi trdijo, da bi ga bilo treba šteti za združljivega z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe. Trdijo, da je treba upoštevati zlasti naslednje:
- gre za nedelovanje trga (projekt ne bi bil realiziran brez javnega sofinanciranja),
 - javno sofinanciranje je omejeno na nujno potrebno za uresničitev projekta,
 - financiranje je namenjeno izključno ustanovitvi (izgradnji) objekta, saj bo nadaljnje delovanje potekalo po tržnih pogojih,
 - gradnja takšnih objektov predstavlja tipično odgovornost države do prebivalstva, in
 - večnamenska dvorana bo le v zelo omejenem obsegu konkurirala za dogodke, ki bi se sicer verjetno odvijali na drugih krajih v Københavnu, saj bo zagotavljala druge zmogljivosti.
- (29) Danski organi so poleg tega predložili poročilo neodvisnega podjetja za gospodarsko svetovanje Copenhagen Economics o pozitivnih in negativnih vplivih večnamenske dvorane na konkurenco ter trgovino, ki na kratko ugotavlja, da javno sofinanciranje prinaša precejšnje izboljšanje gospodarske blaginje in le skromne ali celo zanemarljive protikonkurenčne učinke.
- (30) Poleg tega so danski organi na zahtevo pojasnili vprašanja, ki jih je sprožil članek, objavljen v danskem časopisu, v zvezi z večnamensko dvorano.

5. OCENA POMOČI

5.1 OBSTOJ POMOČI V SKLADU S ČLENOM 107(1) POGODBE

- (31) V skladu s členom 107(1) Pogodbe „je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgovom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.
- (32) Da se priglašeni projekt opredeli kot državna pomoč, mora izpolnjevati naslednje kumulativne pogoje: 1. pomoč mora biti dodeljena iz državnih sredstev; 2. podjetjem mora zagotavljati gospodarsko prednost; 3. prednost mora biti selektivna in izkrivljati konkurenco ali pomeniti nevarnost njenega izkrivljanja, ter 4. pomoč mora vplivati na trgovino znotraj Skupnosti.
- (33) V zvezi z zahtevo, da mora biti pomoč odobrena iz državnih sredstev in jo je mogoče pripisati državi, je v tem primeru ta pogoj očitno izpolnjen, saj bodo mesto København ter drugi javni organi (glej spodaj) prispevali neposredna nepovratna sredstva in zemljišče, na katerem naj bi bila dvorana zgrajena. Taki javni organi so del države, zato se za njihova sredstva šteje, da jih je mogoče pripisati državi.
- (34) Državno financiranje gradnje večnamenske dvorane lahko pomeni pomoči, če povzroči selektivno prednost za posebne gospodarske dejavnosti. V skladu s sodbo Sodišča v zadevi letališča *Leipzig/Halle* ⁽¹⁰⁾ pomeni v tem okviru financiranje postavitve infrastrukture za komercialne dejavnosti državno pomoč, če so izpolnjene vse zahteve člena 107(1). Po oceni Sodišča bi gospodarski značaj kasnejše uporabe infrastrukture določil naravo gradnje. V tem primeru se bo dvorana uporabljala za zagotavljanje storitev na trgu, torej tudi za gospodarsko dejavnost. Zato je treba preveriti, ali bodo različni akterji, ki sodelujejo pri projektu, deležni državne pomoči.

Gradnja dvorane

- (35) Danski organi priznavajo, da projekt večnamenske dvorane ne bi bil izveden prek samih tržnih sil in da je za izvedbo potrebno javno sofinanciranje, kar je pokazal tudi poizkus gradnje večnamenske dvorane leta 2009, ki zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev ni bil uspešen ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁰⁾ Sodba z dne 19. decembra 2012 v Zadevi C-288/11, *Mitteldeutsche Flughafen AG in Flughafen Leipzig Halle GmbH* proti Komisiji.

⁽¹¹⁾ Leta 2009 je mesto København v postopku javnega razpisa zasebnim strankam, ki bi gradile večnamensko dvorano, ponudilo ugodno posojilo. Zmagovalna družba ni uspela zagotoviti potrebnega dodatnega financiranja, zaradi česar je bil razpis marca 2010 umaknjen.

- (36) V zvezi z zahtevo, da mora biti pomoč odobrena iz državnih sredstev in jo je mogoče pripisati državi, je ta pogoj v zvezi s financiranjem s strani mesta København in dodelitvijo zemljišča s strani By & Havn (v lasti mesta København in danske države) očitno izpolnjen. Mesto København in danska država nedvomno sta javna organa, ki uporabljata sredstva v lasti in/ali pod nadzorom države.
- (37) Tudi nepovratna sredstva (za gradnjo večnamenske dvorane) odbora Elitefacilitetsudvalget (odbor z namenom dviga kvalitete športnih objektov na mednarodno raven s ciljem, da se bodo v njih gostili športni dogodki na mednarodni ravni), ki se sicer vsaj delno financira s strani danske države, predstavljajo državna sredstva. Statut odbora Elitefacilitetsudvalget določa Ministrstvo za kulturo, ki ima za obdobje financiranja z odborom Elitefacilitetsudvalget tudi sklenjeno izvedbeno pogodbo. Tako je glede financiranja, ki ga prejme od danske države in bi ga v zameno uporabil/doniral za izpolnjevanje svojih nalog, njegovo delovanje mogoče pripisati državi.
- (38) Državni prispevek za gradnjo dvorane, vključno z odobritvijo zemljišča in nepovratnih sredstev odbora Elitefacilitetsudvalget, daje družbi Arena (lastniku večnamenske dvorane) gospodarsko prednost, ki je potrebna za izgradnjo večnamenske dvorane, ki pod tržnimi pogoji ne bi bila zgrajena. Ker so zadevna sredstva očitno državna sredstva in je odločitev o dodelitvi sredstev mogoče pripisati državi, so izpolnjena tudi vsa druga merila državne pomoči (glej v nadaljevanju preučitev izkrivljanja konkurence in vpliva na trgovino znotraj Unije med državami članicami). Zato državni prispevek predstavlja državno pomoč za družbo Arena.
- (39) Vendar pa v zvezi z nepovratnimi sredstvi zveze DIF danski organi trdijo, da pri teh plačilih ne gre za državna sredstva. Zveza DIF prejme velik del svojih prihodkov iz letne dodelitve nepovratnih sredstev danske države (iz prihodkov danskega trga iger na srečo), vendar tudi iz drugih (nejavnih) virov. V skladu s predpisi zveze DIF se upravni organi volijo, ne da bi na to kakor koli vplivali javni organi in brez vplivanja na posamezne odločitve, ki jih sprejmejo upravni organi zveze DIF. Tako niti danska država niti noben drug javni organ ne vplivajo na odločitve, ki jih sprejema zveza DIF. Poleg tega gre pri letnem znesku, ki ga plačuje zveza DIF, za plačilo rezervacije dvorane za posebno uporabo, ki je v lastnem interesu zveze DIF in v skladu z lastno odločitvijo zveze, da sklene sporazum o plačilu rezervacije dvorane. Posledično po mnenju danskih organov plačil zveze DIF ni mogoče pripisati državi in jih zato ni mogoče šteti za pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe.

Upravljanje dvorane

- (40) Za upravljanje dvorane je bil po navedbah danskih organov opravljen javni razpis, pri čemer so bili v celoti upoštevani predpisi EU o javnih naročilih, upravljavec pa je bil izbran na podlagi odprtega, preglednega in nedisriminatornega postopka javnega razpisa, v katerem je imela cena (finančni in trgovinski pogoji) relativno vrednost približno 75 %. Vse zainteresirane strani so imele enake možnosti potegovanja za upravljalno pogodbo, naročilo pa je bilo oddano ponudniku z najboljšo ponudbo.
- (41) Razpis je bil aprila 2011 objavljen na veliko mestih ⁽¹²⁾. V okviru projekta je v Københavnu potekal tudi dan odprtih vrat za vse zainteresirane strani.
- (42) Vse zainteresirane strani so prejele informacijski memorandum in predizbirni vprašalnik ⁽¹³⁾. Vse strani, ki so predložile odgovore na predizbirni vprašalnik, so s tem izpolnile zahteve projektnih partnerjev in so bile povabljene k napredovanju v prvo fazo oddaje ponudb, ki je potekala junija 2011. V prvi fazi so bile predložene tri ponudbe, dva ponudnika pa sta bila uvrščena v ožji izbor za drugo stopnjo in sta kasneje predložila ponudbi. Ovrednotenje teh dveh ponudb je privedlo do pogodbe z družbo Danish Venue Enterprise (ki je del družbe Live Nation Entertainment) ⁽¹⁴⁾. Ovrednotenje je vključevalo moč finančne ponudbe, pravne pogoje, zahteve za objekte, storitve ter izročljivost in tveganje. Obe ponudbi sta bili dobri, vendar je izbrani upravljavec v večini kategorij dosegel višje število točk, zlasti je ponudil fiksno določeno najemnino, ki je bila znatno višja od druge ponudbe.
- (43) Izbrani upravljavec bo plačeval najemnino, ki bo sestavljena iz fiksne letne najemnine [...] in spremenljive najemnine [...]. Upravljavec mora v skladu z najemno pogodbo plačati tudi [...], s čimer upravljavec v okviru pogodbe

⁽¹²⁾ Postopek se je začel z objavo v vodilnih mednarodnih in danskih medijih: The New York Times, The Times, Børsen, Licitation, Byggeriets Dagblad, Berlingske Tidende in Politiken.

⁽¹³⁾ Vsi morebitni lokalni upravljavci, kot so Tivoli, Bella Center, Malmö Arena in Parken so bili povabljeni k sodelovanju, vendar so vsi zavrnili sodelovanje na natečaju.

⁽¹⁴⁾ Skupina Live Nation Entertainment je največja svetovna družba za glasbene in zabavne prireditve v živo. Njene dejavnosti vključujejo predvsem promocijo dogodkov, upravljanje objektov ter opravljanje in dobavljanje storitev prodaje vstopnic. Live Nation Entertainment upravlja svoje dejavnosti na vsakem ozemlju prek lokalnih družb. Na Danskem podjetje vodi družba Live Nation Denmark ApS.

dejansko plača vse spremenljive stroške, vključno s stroški vzdrževanja. Zakup se sklone za obdobje [...] let (vse ponudbe so morale biti vsaj za obdobje 25 let, upravljavec pa je pojasnil, da dolgoročne pogodbe od 20 do 30 let v tej dejavnosti niso neobičajne).

- (44) Čeprav ti dogovori zmanjšujejo ugodnosti za izbranega upravljavca na najnižjo raven, potrebno za zagotovitev obratovanja infrastrukture, pa za upravljavca nove dvorane ni mogoče izključiti ugodnosti. Vendar, glede na to, da bi ta pomoč bila združljiva z notranjim trgov, kot je razloženo spodaj, dokončna ugotovitev o obstoju pomoči ni potrebna.

Uporaba dvorane

- (45) V skladu z zakupno pogodbo mora dati upravljavec večnamensko dvorano na razpolago različnim skupinam uporabnikov in za različne dejavnosti (s poudarkom na zabavnih dogodkih v živo, kulturi in športu) ter ne sme prednostno obravnavati določene vrste dejavnosti, s čimer zagotovi večnamensko uporabo dvorane. Da bi bila dvorana uporabnikom dostopna po tržnih cenah, zakupna pogodba določa, da „so cene, ki se zaračunavajo za uporabo, tržne cene, ki ustrezajo razumnim cenam na prostem trgu za zadevno dejavnost“⁽¹⁵⁾. Dvorane se tudi ne sme večinoma oddati nekaterim „izbranim“ uporabnikom. Zato je dvorana večnamenska in odprta za vse ter ni namenjena samo enemu glavnemu uporabniku.
- (46) Zakupna pogodba tudi navaja, da so cene, ki se zaračunavajo za uporabo, tržne cene, ki ustrezajo razumnim cenam na prostem trgu za zadevno dejavnost. Poleg tega je upravljavec zasebna družba, ki mora pokriti svoje stroške in ustvarjati dobiček, zato lahko prosto določa cene glede na tržne razmere in ne more razlikovati med uporabniki.
- (47) Najem dvorane lahko pomeni pomoč za uporabnike, če se uporabniki lahko obravnavajo kot podjetja v smislu člena 107 Pogodbe in če je najemnina, ki jo plačajo, nižja od najemnine za uporabo primerljive infrastrukture pod običajnimi tržnimi pogoji. Nepoklicni uporabniki ne spadajo med podjetja v smislu člena 107 Pogodbe. Vendar v tem primeru, glede na to, da bi ta pomoč bila združljiva z notranjim trgov, kot je razloženo spodaj, dokončna ugotovitev o obstoju pomoči ni potrebna.

Učinek na konkurenco in trgovino med državami članicami

- (48) Zadevna dvorana je večnamenska dvorana, v kateri je mogoče organizirati veliko različnih dogodkov (glasbene, kulturne in športne prireditve) na visoki mednarodni ravni. Ker je trg za organizacijo tovrstnih mednarodnih dogodkov odprt za konkurenco med ponudniki prizorišč in organizatorji dogodkov, se lahko predpostavlja, da gre za vpliv na konkurenco in trgovino med državami članicami, kar potrjuje lokacija načrtovane večnamenske dvorane (zelo blizu južni Švedski pri prevozu z avtomobilom ali vlakom) in obstoj drugih dvoran tako v Københavnu kot tudi v bližnjih mestih (vključno z drugimi državami članicami).
- (49) Poleg tega je Splošno sodišče v svojem sklepu o kompleksu Ahoy na Nizozemskem odločilo, da ni bilo razloga za omejitev trga na ozemlje navedene države članice⁽¹⁶⁾. Komisija zato podobno kakor v sklepu o začetku postopka meni, da pomoč dvorani izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami.

5.2. ZDRUŽLJIVOST

- (50) Danski organi so trdili, da bi bilo treba ukrep, če bi bilo ugotovljeno, da pomeni državno pomoč, razglasiti za združljivega z notranjim trgov v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe. Da bi bilo mogoče predlagani ukrep razglasiti za združljivega z notranjim trgov v skladu s tem odstopanjem, Komisija proučuje, ali je cilj politike, ki vodi ukrep, skupni interes in ali je ukrep potreben in sorazmeren ter ne povzroča prekomernega izkrivljanja konkurence.
- (51) Kar zadeva doseganje cilja politike v skupnem interesu, je treba opozoriti, da se lahko gradnja objektov za prirejanje športnih in drugih javnih prireditev ter podpora raznovrstnih dejavnosti za splošno javnost obravnava kot

⁽¹⁵⁾ Čeprav se lahko vsaki stranki, ki je pogost ali večkratni uporabnik ali najemnik dvorane, ali vsaki stranki, ki je sponzor ali trgovinski partner dvorane, ponudijo morebitne ugodnosti, na primer za [...], jih je treba ponuditi vsem primerljivim uporabnikom dvorane po preglednih, enakih in nediskriminatornih pogojih, s čimer se zagotovi, da noben posamezen uporabnik ni deležen ugodnejše obravnave od ostalih.

⁽¹⁶⁾ Zadeva T-90/09, *Mojo Concerts BV in Amsterdam Music Dome Exploitatie BV proti Komisiji*, Sklep Splošnega sodišča z dne 26. januarja 2012, točka 45.

odgovornost države, zlasti ob upoštevanju Amsterdamske deklaracije o športu in člena 165 Pogodbe: „Unija prispeva k spodbujanju evropske razsežnosti v športu ob upoštevanju njegove posebne narave, na prostovoljstvu temelječih struktur in njegove družbene in vzgojne vloge“.

- (52) V dvorani bodo poleg športnih dogodkov potekale tudi kulturne prireditve (koncerti, predstave), ki bodo kot take prispevale k spodbujanju kulturne raznolikosti v skladu s členom 167(4) Pogodbe. Poleg tega bo s povečano kulturno ponudbo prispevala k splošni blaginji ter imela nekatere pozitivne učinke na gospodarsko rast in zaposlovanje.
- (53) Ker se bo z izgradnjo dvorane povečal dostop splošne javnosti do športa in kulture, prav tako pa se bo z njima ukvarjalo več ljudi, zlasti ob upoštevanju večnamenskosti dvorane in pomanjkanja zmogljivosti in/ali ustreznih drugih objektov za športne in druge prireditve v Københavnu, bo mesto København s tem, ko bo omogočilo izgradnjo dvorane, izpolnilo svojo obveznost do splošne javnosti ter tako pritegnilo dodatne kulturne, glasbene in športne prireditve. Izgradnjo dvorane je treba zato obravnavati v okviru izpolnjevanja ciljev politike v skupnem interesu.
- (54) Danski organi so med postopkom iz priglasitve umaknili nepovratna sredstva regije Hovedstaden. Kar zadeva nujnost in sorazmernost predlaganega ukrepa, so danski organi tudi med postopkom dokazali potrebo po dodatni zmogljivosti večnamenske dvorane ter navedli, da obstoječe dvorane nimajo zadostnih zmogljivosti, poleg tega pa naj ne bi bile primerne za nekatere vrste dogodkov (na primer preostale dvorane v Københavnu bodisi niso dovolj prilagodljive ali se jih ne da v zadostni meri posodobiti, da bi lahko v Københavnu privabile mednarodne športne, glasbene in zabavne prireditve). Zato naj bi nova večnamenska dvorana le v zelo omejenem obsegu konkurirala za dogodke, ki bi se sicer verjetno odvijali na drugih krajih v Københavnu, saj bo večnamenska dvorana zagotavljala druge zmogljivosti, v njej pa bo prirejena vrsta novih prireditev, ki jih zdaj v Københavnu ne morejo organizirati, zaradi česar se bo povečalo število prireditev, kakor je podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju.
- (55) Čeprav je v Københavnu in bližnjih mestih več dvoran (vključno z drugimi državami članicami), Komisija meni, da je Danska dokazala, da ima premalo zmogljivosti, vsaj za nekatere vrste prireditev, ter potrdila, da bo nova dvorana dopolnjevala zmogljivosti, ki so že na voljo v drugih dvoranih, in jih ne bo nadomestila. Danski organi so tudi pojasnili, da se bo z novo dvorano povečala ponudba kulturnih, glasbenih in športnih prireditev, kar pomeni, da ne bo zgolj nadomeščala drugih prizorišč.
- (56) Večnamenska dvorana se bo uporabljala za velike dvoranske kulturne, glasbene in športne prireditve. V njenih prilagodljivih prostorih bo mogoče organizirati športne prireditve, prvenstva, koncerte, predstave, kulturne prireditve, kongrese, razstave itd. Ob športnih prireditvah bo dvorana sprejela 12 500 ljudi, ob glasbenih pa 15 000. Dvorana ni primerna za organizacijo nogometnih tekem.
- (57) Med preostala prizorišča v Københavnu sodita predvsem Parken, nacionalni nogometni stadion v centru Københavna (domači stadion nogometnega kluba FC København, ki se uporablja tudi za velike predstave/koncerte in lahko sprejme okoli 45 000–50 000 gledalcev), in Forum København (pokrito prizorišče) v Københavnu, ki se uporablja predvsem za konvencije in razstave.
- (58) Parken je predvsem nogometni stadion in kot tak ne konkurira novi večnamenski dvorani, ki nima zmogljivosti, da bi lahko gostila nogometne tekme. Stadion Parken se v manjši meri uporablja tudi za prirejanje koncertov, vendar se glede na njegovo zmogljivost uporablja predvsem za velike stadionske turnee, ki privabljajo med 40 000 in 50 000 gledalcev. Lahko se preoblikuje tudi v ogrevano pokrito dvorano, kljub temu pa se večinoma uporablja za nogometne tekme. Glede na pretekli program je stadion Parken gostil 19 koncertov v obdobju 2007 do 2011, pri čemer naj bi po najboljših ocenah prišlo povprečno okoli 34 000 gledalcev. Zato lahko sklepamo, da na koncerte na stadionu Parken povprečno prihaja več kot dvakrat večje število gledalcev, kot jih omogoča načrtovana največja zmogljivost nove večnamenske dvorane. Poleg tega naj bi po podatkih družbe Live Nation Denmark stadion Parken gostil [...] koncertov v okviru turnej, od česar je [...] samo stadionskih turnej, ki so namenjene zelo velikim občinstvom, pogosto med 40 000 in 50 000 gledalci, kar zelo presega zmogljivost večnamenske dvorane. Stadionske turnee redko vključujejo dvorane v svojih razporedih, ker je prodaja vstopnic v njih omejena. Poleg tega za ustvarjalce tudi ni zanimivo, da bi izpad vstopnic nadomestili z večkratnimi nastopi v dvorani.
- (59) Drugo obstoječe prizorišče v centru Københavna je Forum, ki je starejše (pokrito) prizorišče za prirejanje koncertov in razstav. Za koncerte lahko Forum zagotovi 8 500 sedežev oziroma 10 000 stojišč. Veliko dogodkov, ki se lahko dobro organizirajo v Forumu, za novo večnamensko dvorano ne bi bilo tako primernih, saj bi bila

zmogljivost dvorane premalo izkoriščena. Zgradba Foruma se tudi fizično razlikuje od sodobnih zgradb, saj je bila zgrajena v dvajsetih letih prejšnjega stoletja. V njej prevladuje velika talna površina, ki je primerna za konvencije in razstave, pri katerih se mora občinstvo premikati po prostoru, manj pa za koncerte. Še zlasti pa ni primerna za športne prireditve.

- (60) Zato se nova večnamenska dvorana, Forum in Parken bistveno razlikujejo po zmogljivostih in prilagodljivosti, posledično pa teh prizorišč ni mogoče velikokrat obravnavati kot zamenljiva. Zaradi takih razlik je verjetno, da bo konkurenčni učinek nove večnamenske dvorane na obstoječi prizorišči v Københavnu in njuno privlačnost za organizacijo dogodkov majhen.
- (61) Obstoječi prizorišči, ki sta podobni novi večnamenski dvorani, sta Malmö Arena na Švedskem in Jyske Bank Boxen v Herningu, regiji Jylland, na Danskem (nekaj sto kilometrov od Københavna). Po navedbah danskih organov izvršni direktor slednjega prizorišča nasprotno pričakuje nove priložnosti, saj bi lahko v sodelovanju z novo večnamensko dvorano na Dansko privabili velike prireditve.
- (62) Kar zadeva konkurenčni učinek nove večnamenske dvorane na prizorišče Malmö Arena, je bilo upoštevano naslednje. Čeprav leži Malmö blizu Københavna, je v drugi državi, od Danske pa ga loči morje, ki ga je treba prečkati po mostu, za katerega je treba plačati cestnino. Malmö Arena je večnamenska dvorana (čeprav je bila zasnovana v prvi vrsti kot športna dvorana), ki lahko sprejme 13 000 gledalcev na športnih prireditvah in 15 500 na koncertih, torej gre za zmogljivost, ki je podobna zmogljivosti nove večnamenske dvorane v Københavnu.
- (63) Vendar je v programu za Malmö Arenu za leti 2012 in 2013 velik delež prireditev, ki so bile (ali bodo) organizirane, namenjenih švedskemu ali lokalnemu občinstvu. Malmö Arena je domače prizorišče za lokalno hokejsko moštvo, ki tam igra približno 25 tekem vsako leto. Pretekli program (jesen 2012) kaže, da je večina koncertov in predstav, ki jih gosti Malmö Arena, namenjena švedskemu občinstvu, kar je razvidno tudi iz dejstva, da se na danski različici spletne strani oglašuje le zelo malo dogodkov (tj. štiri od štirinajstih številčno primerljivih prireditev iz programa za jesen 2012). Tri od teh štirih prireditev, oglaševanih na danski spletni strani, so bile del koncertne turnee, v katero so bila vključena tudi danska prizorišča. To dokazuje tudi, da organizatorji prizorišča v Københavnu ne obravnavajo nujno kot nadomestnega prizorišča za Malmö Arenu, ampak da je nasprotno zaželeno igrati v obeh mestih.
- (64) Tudi program za leto 2013 je v tem smislu podoben. Načrtovanih je 48 prireditev, od tega je 6 predstav/koncertov oglaševanih na danski različici spletne strani za Malmö Arenu (od tega je ena predstava načrtovana tudi v Københavnu, dva koncerta sta bila tam že odigrana v okviru začetnega dela turnee, ena od teh prireditev pa je tekmovanje za pesem Evrovizije, ki bo v vsakem primeru prirejena na Švedskem, ker je Švedska zmagala na tekmovanju leta 2012). Poleg tega je iz prodaje vstopnic družbe Live Nation Entertainment za Malmö Arenu razvidno, da je delež Dancev, ki prihajajo na mednarodne koncerte, ki so v Malmöju organizirani v okviru turnee, majhen.
- (65) Zato je ob upoštevanju dejstva, da je Malmö Arena v drugi državi, kar pomeni, da so s tem neizogibno povezane nekatere ovire, kot so most, za katerega je treba plačati cestnino, drug jezik, valuta in kulturne razlike, ter zaradi tega, ker ima Malmö Arena enega glavnega uporabnika, in dejstva, da je veliko dogodkov namenjenih predvsem lokalnim prebivalcem ali Švedom, zelo malo verjetno, da bi večina dejavnosti, ki jih gosti Malmö Arena, potekalo na prizorišču izven Švedske. To pomeni, da je delež prireditev, ki je potencialno izpostavljen konkurenci s strani nove večnamenske dvorane v Københavnu, zelo majhen. Zato je tveganje, da bi bilo zaradi nove večnamenske dvorane v Københavnu v Malmö Areni manj prireditev ali da bi morala slednja zanje konkurirati, majhno. To pomeni, da je verjetno, da bo konkurenčni učinek nove večnamenske dvorane na Malmö Arenu prav tako majhen.
- (66) Po pričakovanjih danskih organov, pa naj bi imela nova večnamenska dvorana prav nasproten učinek. Omogočala bi organizacijo novih prireditev, ki jih drugače v Københavnu ali na tem območju ne bi bilo, kar bi lahko koristilo tudi drugim prizoriščem, kot so Parken, Jyske Bank Boxen in Malmö arena. Za izvedbo velikih športnih prireditev, kot so svetovna prvenstva v plavanju, hokeju na ledu in rokometu, je običajno treba imeti na razpolago več prizorišč in verjetno bi bila Danska s širšim območjem veliko močnejša kandidatka za organizacijo takšnih športnih prireditev kot sogostiteljica ali za organizacijo drugih prireditev, ki so lahko poslovno uspešne ali iz drugih razlogov (na primer zaradi vključevanja različnih območij) izvedljive le, če so prirejene na dveh danskih prizoriščih.
- (67) Izbrani upravljavec, Live Nation Denmark, je potrdil, da bo za svoje prireditve še naprej uporabljal druga prizorišča na zadevnem območju in pri tem upošteval tako potrebe klientov po posebni vrsti prizorišča in lastne potrebe po organizaciji finančno uspešnih predstav. Zato svojim prizoriščem ne more zagotavljati prednosti. Kot primer lahko navedemo, da je Live Nation eden od glavnih ponudnikov vsebin v dvorani O₂ v Londonu, čeprav

prizorišče upravlja drug upravljavec. Kot upravljavec prizorišča si izbrani upravljavec prizadeva, da je njegovo prizorišče v uporabi kar največ dni in se tako ustvarja dobiček. Zato je zelo spodbujen k temu, da so njegova prizorišča na voljo drugim organizatorjem prireditev. Po pogodbi o upravljanju upravljavec drugim organizatorjem prireditev ne sme zavrniti dostopa do večnamenske dvorane in je zavezan k temu, da jo da na razpolago različnim uporabnikom po tržni ceni, ne da bi pri tem dajal prednost kateremu koli posameznemu podjetju.

- (68) Zato Komisija meni, da je Danska dokazala potrebo po dodatnih zmogljivostih v Københavnu ter da bo nova večnamenska dvorana dopolnjevala obstoječe dvorane z dodatno zmogljivostjo, poleg tega pa bo mogoče v Københavnu prirediti še raznovrstnejše prireditve, s čimer bo imela velike koristi splošna javnost, ki ji bo zagotovljen dostop do takšnih prireditev na tem območju. Prekrivanje med obstoječimi prizorišči v regiji in novo večnamensko dvorano je treba obravnavati kot majhno, zato ni verjetno, da bi se z izgradnjo nove večnamenske dvorane zaprlo obstoječe prizorišče v regiji, saj je nova večnamenska dvorana predvsem dopolnilo in ne nadomestek obstoječih dvoran. Zelo malo je tudi verjetno, da bi prišlo do vertikalnega zapiranja trga ali spodbud za izkrivljanje konkurence s protikonkurenčno nizkimi cenami. Kar zadeva morebitno vertikalno zapiranje trga, je upravljavec večnamenske dvorane, kakor je bilo tudi omenjeno zgoraj, pogodbeno obvezan, da zagotovi enakovreden dostop do dvorane in nima priložnosti, da bi lahko drugim organizatorjem prireditev zavrnil dostop do dvorane. Poleg tega pa bi s takšnim ravnanjem tudi žrtvoval svojo lastno finančno uspešnost.
- (69) Projekt brez javnega sofinanciranja ne bi bil izveden, saj po navedbah danskih organov, kar potrjujejo tudi prejšnji poskusi mesta København, da bi dvorano zgradilo, brez prispevka države ne bi bilo dovolj sredstev za financiranje projekta večnamenske dvorane. Načrti so obstajali že deset let in mesto København bi sprejelo vsakega zasebnega vlagatelja, ki bi se lotil gradnje večnamenske dvorane pod izključno tržnimi pogoji, vendar ni bilo nobenega takšnega vlagatelja, kakor je na primer razvidno iz zgoraj opisanega poskusa iz leta 2009.
- (70) Državni prispevek je omejen na likvidnostno vrzel, tj. na financiranje, ki ni na voljo na trgu. Prispevek v višini 325 milijonov DKK (43,7 milijona EUR) ustreza okoli 30 % skupnih stroškov, vključenih v načrtovanje in izgradnjo večnamenske dvorane. Država bo imela na podlagi svojega prispevka v lasti 50 % družbe Arena, ki je bila ustanovljena, da bi večnamensko dvorano zgradila in nato prevzela njeno lastništvo ter upravljala sporazum o upravljanju. Vendar bo, kakor je pojasnjeno zgoraj, upravljanje večnamenske dvorane prevzel ločen subjekt.
- (71) Če bi se zgradila manjša dvorana ali cenejša dvorana z isto zmogljivostjo, s tem ne bi bili izpolnjeni želeni cilji projekta. Z manjšo dvorano ne bi bila izpolnjena potreba po novem prizorišču z načrtovano zmogljivostjo in prilagodljivostjo, kot jo ima večnamenska dvorana. Nova večnamenska dvorana tako zapolnjuje vrzel, ki bi ostala odprta, če bi bila namesto tega zgrajena manjša dvorana z manjšo zmogljivostjo. Prav tako je verjetno, da bi imela manjša dvorana večji vpliv na konkurenco, saj se ne bi toliko razlikovala od obstoječih prizorišč.
- (72) V zvezi s cenejšo in manj dovršeno dvorano je treba opozoriti, da bo fundacija Realdania financirala le arhitekturno zelo ambiciozen projekt. Tudi mesto København ima visoke zahteve v zvezi z arhitekturnimi in estetskimi vidiki novih objektov na območju, na katerem naj bi bila zgrajena dvorana. Poleg tega je lokacija dvorane na območju, za katerega se načrtuje, da bo postalo stanovanjsko naselje, zaradi česar sta dražji tako zasnova kot tudi zvočna izolacija.
- (73) Zato je bilo dokazano, da je za uresničitev projekta ključno, da je k temu zavezana država. Poleg tega je potrebno tudi javno sofinanciranje, saj brez prispevka države ne bo dovolj sredstev za financiranje projekta večnamenske dvorane. Na podlagi zgoraj navedenega se lahko sklepa, da je bilo zagotovljeno, da je tudi državni prispevek omejen le na tisto, kar je nujno potrebno.
- (74) V vsakem primeru postopek za izbor upravljavca in zakupna pogodba ter zgoraj navedeni razlogi zagotavljajo, da bi bile izpolnjene zahteve glede nujnosti in sorazmernosti.
- (75) Tudi pri uporabi večnamenske dvorane so danski organi dokazali, da razlike med uporabniki ne bodo nastajale, prav tako pa se nobenemu podjetju ne bo dodelila kakršna koli prednost. Torej je dvorana večnamenska in odprta za vse ter ni namenjena samo enemu glavnemu uporabniku.
- (76) Zato bo nova večnamenska dvorana dopolnjevala obstoječe dvorane z dodatno zmogljivostjo, poleg tega pa bo mogoče v Københavnu prirediti še raznovrstnejše prireditve. Torej je treba pomoč obravnavati kot dobro usmerjeno in utemeljeno.

- (77) Na podlagi zgoraj omenjenih razlogov je tako dokazano, da je sodelovanje države pri projektu večnamenske dvorane nujno in sorazmerno ter ne povzroča prekomernega izkrivljanja konkurence, poleg tega pa bi bil morebiten prenos te pomoči na upravljavca in uporabnike prav tako združljiv z notranjim trgov.

6. ZAKLJUČEK

- (78) Državni prispevek za izgradnjo večnamenske dvorane v Københavnu pomeni državno pomoč za družbo Arena, pri čemer je mogoče, da se ta pomoč prenese tudi na upravljavca in uporabnike večnamenske dvorane. Dokazano je bilo, da je javno sofinanciranje večnamenske dvorane nujno in sorazmerno za uresničitev projekta, poleg tega je dovolj odprto vsem brez razlik, ne da bi bila kateremu koli podjetju dodeljena kakršna koli prednost. Izid preskusa tehtanja je tako pozitiven.
- (79) Komisija zato meni, da je financiranje večnamenske dvorane združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe.
- (80) Komisija opozarja, da se je Danska strinjala, da se odločitev sprejme v angleškem jeziku kot verodostojnem jeziku –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Ukrepi, ki jih načrtuje Danska v zvezi z večnamensko dvorano v Københavnu, tj. prispevek v višini 325 milijonov DKK mesta København, nepovratna sredstva v višini 15 milijonov DKK s strani odbora Elitefacilitetsudvalget in pravica do brezplačne uporabe zemljišča, na katerem naj bi bila zgrajena večnamenska dvorana, za 40 let, so združljivi z notranjim trgov v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije. Izvajanje navedenih ukrepov se torej dovoli.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Dansko.

V Bruslju, 15. maja 2013

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik

POPRAVKI

Popravek Uredbe Komisije (EU) št. 750/2013 z dne 29. julija 2013 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi

(Uradni list Evropske unije L 212 z dne 7. avgusta 2013)

Stran 53, Priloga z naslovom „Živalstvo Chordata (Strunarji)“, vnos „Geoemydidae“, stolpec Priloga B:

besedilo: „*Batagur* spp. (razen vrst, vključenih v Prilogo A; za osebkke *Batagur borneoensis* in *B. trivittata*, vzete iz narave, s katerimi se trguje v komercialne namene, je letna izvozna kvota nič)“,

se glasi: „*Batagur borneoensis* (za osebkke, vzete iz narave, s katerimi se trguje v komercialne namene, je letna izvozna kvota nič)

Batagur dhongoka

Batagur kachuga

Batagur trivittata (za osebkke, vzete iz narave, s katerimi se trguje v komercialne namene, je letna izvozna kvota nič)“.

Stran 56, Priloga z naslovom „Živalstvo Chordata (Strunarji)“, vnos „Platysternidae“ stolpec Priloga B:

besedilo: „*Platysternon megacephalum* (II)“ se črta.

Stran 59, Priloga z naslovom „Živalstvo Chordata (Strunarji)“, za vnosom „*Microhylidae*“ in pred vnos „*Ranidae*“ se vstavi naslednji vnos:

„**Myobatrachidae**

Rheobatrachus spp. (II) (razen
Rheobatrachus silus in *Rheobatrachus vitellinus*)

miobatrachide
miobatrachide“

ISSN 1977-0804 (elektronska različica)
ISSN 1725-5155 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL